

תשורה

בושנחת הנישואין

של

אורי וחסנה-לאה לכנברג

כ' אלול ה'תשנ"ט

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואינו למזל-טוב, ביום הרביעי כ' אלול ה'תשנ"ט.

התודה והברכה מובעת בזה לידידינו ומכרינו, אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו, ולברכנו, ולברך את הורינו יחיו בברכת מזל-טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הננו לכבד בזה את כל הנוטלים חלק בשמחתנו - כפי שנתפשט זה מכבר המנהג בין אנ"ש, מיוסד על הנהגת כ"ק אדמו"ר מוהר"י נ"ע בחתונת הרבי לכל המשתתפים בשמחה, תשורה ובה מכתבי וכתבייד רבותינו נשיאנו - והננו מוצאים לאור, בהתאם להנ"ל, בתשורה המוסגרת בזה:

א. מאמר בפרסום ראשון שנאמר בערב חג השבועות ה'תשכ"ב.

ב. מכתבים ומענות ק' המתפרסמים כאן לראשונה.

ג. הוראות למעשה להביא בפועל את משיח צדקנו מכ"ח ניסן עד תאריך החתונה כ' אלול.

ד. סיפורים ורשימות שנכתבו ע"י סב הכלה.

ה. תמונות בפרסום ראשון.

הא"ל הטוב, הוא יתברך, יברך את כב' ואנשי ביתו יחיו בתוך כלל ישראל בברכות מאליפות מנפש ועד בשר.

ובברכת כתיבה וחתומה טובה, לשנה טובה ומתוקה, והעיקר - שנוכה לענין ה"נישואין" דלעתיד-לבוא, ושנלך משמחה זו ל"שמחת עולם על ראשם".

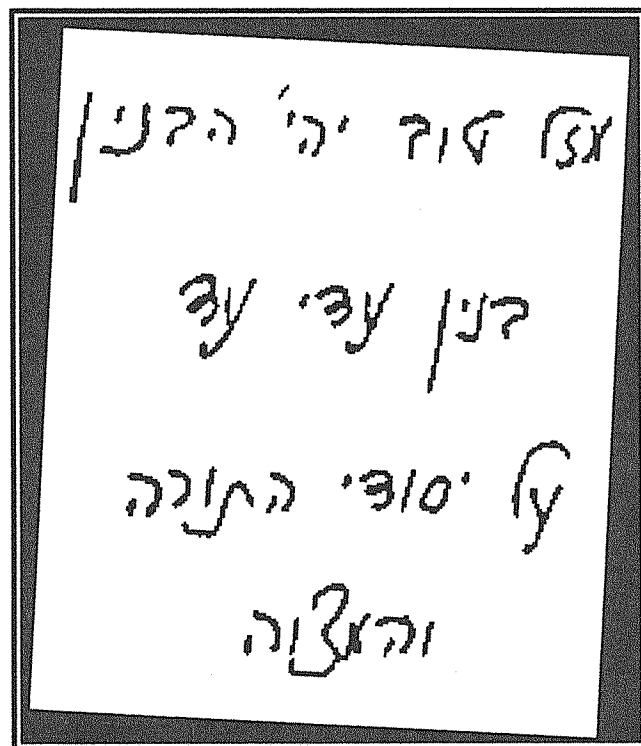
"ונזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן דא למטה אין א גוף גשמי ולמטה מעשרה טפחים והוא יגאלנו".

מוקיריהם ומכבדיהם

אודי וחנה-לאה למברג

כ' אלול ה'תשנ"ט

כפר-חב"ד, אה"ק

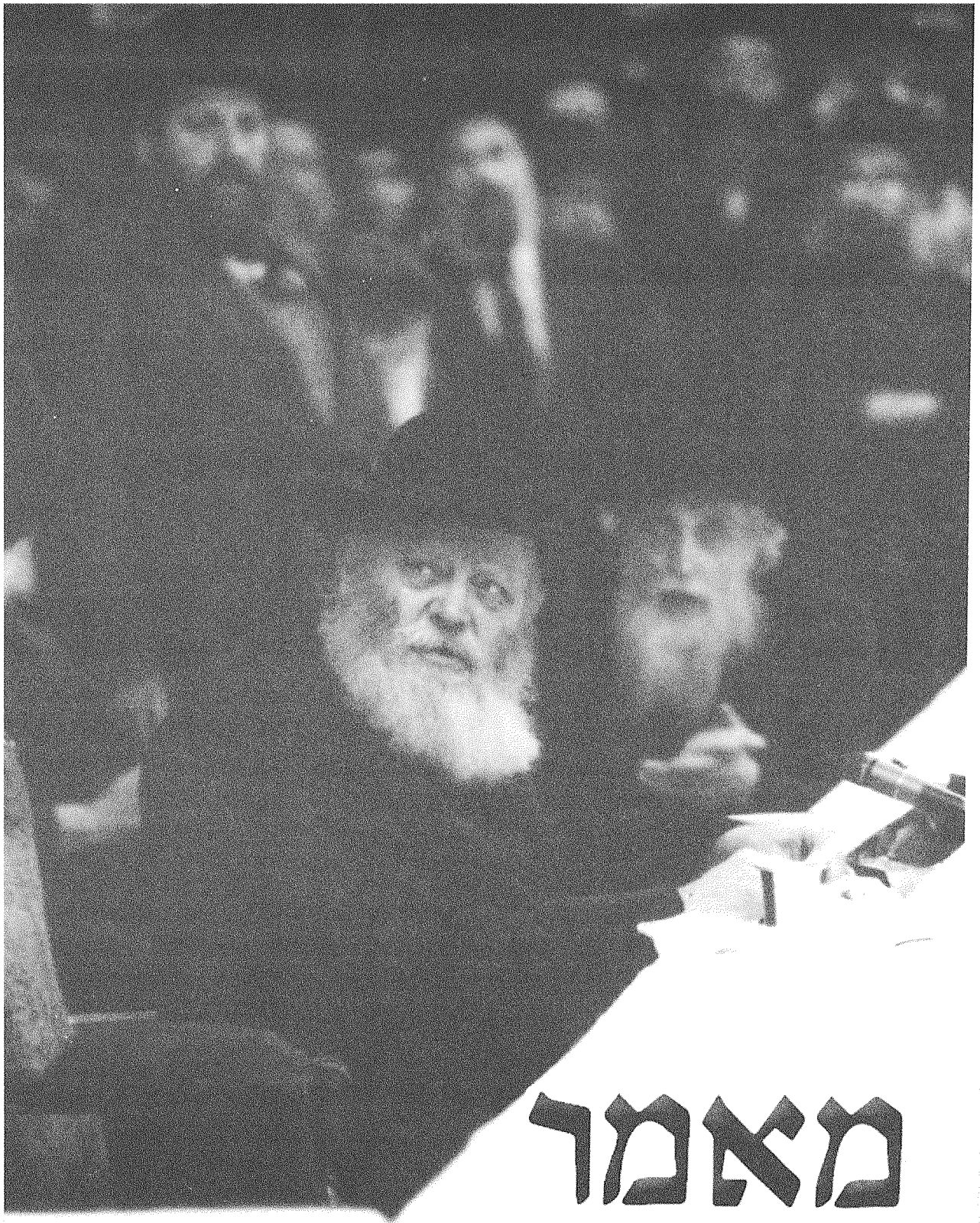
נוסח הברכה שהואיל הרבי לשלוח לחו"כ לקראת יום נישואיהם

שלום וברכה!

במענה על ההודעה בקביעות זמן חתונתם ליום ... הבע"ל,
הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב ומזל טוב ושתהי' בשעה טוב ומוצלחת
ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור
שבתורה זוהי תורת החסידות

בברכת מזל טוב ומזל טוב,

חתי"ק

מאמר

פרסום ראשון

תשורה משמחת נישואין

מאמר זה המדבר אודות חתונה מתפרסם לראשונה באדיבות ועד הנחות בלה"ק לכבוד החתונה. תודתנו נתונה להם וזכות הרבים תלויה בהם

בס"ד. ליל א' דחג השבועות (לפנות בוקר), ה' תשכ"ב.

(הנחה בלתי מוגה)

צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו, וידוע הפירוש בזה, צאינה גייט ארויס וראינה און זעט, במלך שלמה מלך שהשלום שלו, והוא בחי' ממה"מ הקב"ה, בעטרה שעטרה לו אמו, שהעטרה הוא ע"ג (למעלה) מלך שלמה, ועטרה זו עטרה לו אמו היינו שנמשכת ע"י אמו אבל היא עצמה היא למעלה מבחי' אמו, ביום חתונתו זה מ"ת כדאיתא במדרש. וההכנה היא צאינה, מען זאל ארוסגיין פון זיך, ואז וראינה, שבאים לבחי' ראי', שהראי' היא למעלה משמיעה והבנה, והראי' היא בבחי' במלך שלמה מלך שהשלום שלו, שהיא בחי' נעלית ביותר וכידוע בענין עושה שלום במרומיו שהשלום והחיבור בא מבחי' שלמעלה מגדר התחלקות, דבבחי' שיש בה ענין ההתחלקות א"א להיות אמיתית ענין השלום כ"א מבחי' שלמעלה מגדר התחלקות דוקא, שמוזו מובן גודל המעלה דבחי' מלך שלמה, והעטרה שעטרה לו אמו היא ע"ג המלך שלמה, היינו שהיא למעלה גם מבחי' מלך שהשלום שלו. וכ"ז נמשך ביום חתונתו זה מ"ת, ע"י ההקדמה דצאינה, אז מ'גייט ארויס פון זיך.

והנה בפירוש אמו איתא במדרש שאל רשב"י את ר' אלעזר ב"ר יוסי כו' אפשר ששמעת מאביך מהי בעטרה שעטרה לו אמו כו' אמר לו [משל] למלך שהי' לו בת יחידה והי' מחבבה יותר מדאי והי' קורא אותה בתי כו' ולא זו מחבבה עד שקראה אותה אמי כו', שנאמר הקשיבו אלי עמי ולאומי אלי האזינו, ולאמי כתיב. והיינו, שאמו קאי על נש"י, והם עטרו עטרה להקב"ה. ואי"ז סותר למ"ש בגמרא בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע ירדו ס"ר מלאכי השרת וקשרו להם ב' כתרים א' כנגד נעשה וא' כנגד נשמע, הרי שהכתרים נמשכו מלמעלה לנש"י וכאן אומר דנש"י הם עטרו עטרה להקב"ה, הענין בזה הוא, עפ"י מה דאיתא במדרש ע"פ קדושים תהיו כי קדוש אני משל למלך שעשו לו בני המדינה ג' עטרות מה עשה מלך נתן בראשו אחת ושתים בראשם של בניו, כך בכל יום ויום העליונים מכתירין להקב"ה ג' קדושות מה הקב"ה עושה נותן בראשו אחת ושתים בראש של ישראל, ועפ"י יובן, דמה דאיתא בגמ' שמלאכי השרת קשרו להם ב' כתרים זהו השני כתרין שנתן בראש בניו, ומ"ש בגמרא דעטרה שעטרה לו אמו הוא מה שנש"י מעטרים

כ' אלול ה'תשנ"ט

העטרה שנטל לעצמו. אך עדיין אינו מובן דהלא הג' עטרות הם מה שהעליונים מכתירין, דהכוונה הוא על המלאכים שאומרים ג"פ קדוש, וא"כ איך הוא העטרה שעטרה לו אמו זו כנס"י. אך הענין הוא דהנה אמרו"ל במס' חולין שאין מלאכי השרת אומרים שירה עד שיאמרו ישראל למטה תחילה שנאמר ברוך יחד כוכבי בוקר והדר וירעו כל בני אלקים. נמצא מובן דגם זה מה שהעליונים (המלאכים) מכתירים להקב"ה הרי"ז תלוי בישראל דוקא.

והביאור בזה (שהעטרה באה ע"י בני ישראל דוקא), כי בכדי להגיע לבחי' העטרה הוא ע"י היציאה מגדר הגבלה דוקא, שאז דוקא אפשר להגיע לבחי' המקיף עד לבחי' אמיתית המקיף. דישנו בחי' מקיף שהוא מקיף בערך הפנימי, והיינו דלהיות שהפנימי הוא מדוד ומוגבל א"א לו לקבל את אור העליון ממנו כ"א בבחי' מקיף, אבל האור מצד עצמו יכול לבוא בבחי' פנימי כו'. אמנם אמיתית המקיף הוא מה שמצד עצמו הוא בגדר מקיף לפי שהוא אור בלתי מוגבל. ובכדי להגיע לאור זה הוא ע"י היציאה מגדר הגבלה דוקא, בחי' צאינה. דמזה מוכח שפירוש אמו קאי על גש"י דוקא, לפי שבהם דוקא שייך היציאה מגדר הגבלה.

וביאור הענין דהנה ידוע שהמלאכים נק' עומדים, וכן הנשמות למעלה טרם ירידתם למטה נק' ג"כ בשם עומדים, ורק בירידת הנשמות למטה להתלבש בגוף אז הם נק' בשם מהלכים, וכמ"ש ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה, דפירוש מהלכים הו"ע היציאה מגדר הגבלה, ולכן הם דוקא מעטרים את העטרה ביום חתונתו זה מ"ת. דזהו ג"כ הטעם מה שלא ניתנה התורה למלאכים או לנשמות למעלה כ"א ניתנה לארץ דוקא, דלמצרים ירדתם ויצה"ר יש ביניכם.

ולכאורה אין זה מובן, דהרי גם במלאכים יש בחי' הילוך ועלי', שהרי הם תמיד בבחי' רצוא ושוב וכמ"ש והחיות רצוא ושוב, וידוע דכל רצו"ש ה"ה בחי' עלי' ממדרגה למדרגה וע"ד דכתיב באברהם אבינו הלך ונוסע הנגבה דהפירוש בזה הוא שהלך מדרגא לדרגא, ובדוגמא כזאת הוא בחי' רצו"ש דמלאכים, ולכן נק' בשם עופות, וכמארו"ל עה"פ ועוף יעופף זה מיכאל וגבריאל, ועוד אמרו"ל מיכאל באחת כו'. הרי דגם במלאכים יש ענין העלי', ולמה נק' עומדין. אך הענין הוא דבעלי' גופא יש ב' מיני עליות, הא' העלי' בסדר והדרגה, והב' עלי' שלא בסדר והדרגה. דעלי' הא' הוא ע"ד העלי' בשכל דרוב שנים יודיעו חכמה, הנה מאחר שכללות ענין השכל הוא השגה ותפיסא, הרי אופן העלי' הוא בהדרגה, שהעלי' אינה בדרך דילוג, כ"א מהקל אל הכבד מהתחתון אל העליון. והיינו דאופן העלי' אינה שמדלג ויוצא

תשורה משמחת נישואין

ממדרי' התחתונה, שהרי כללות ענין השכל הו"ע התפיסא, כי אם, אשר סדר העלי' הוא שבשכל התחתון גופא הוא עולה ממדריגה למדריגה התחתון שבעליון הוא בערך להעליון שבתחתון כו', וכמו"כ גם כשעולה מהעליון לבחי' עליונה יותר, הרי גם זה בערך להשכל שלפניו ושלפני פניו, דנמצא שגם בתכלית עלייתו הוא בערך, ובמילא באותו הגדר, השכל הכי תחתון שבו התחיל. וכמו"כ הוא גם בענין העלי' באותו השכל עצמו, שבאותו שכל עצמו יש בו כמה וכמה ריבוי מדריגות וכמ"ש וידבר שלשת אלפים משל, ובאמת יש ריבוי דרגות עד אין שיעור, דענין שלשת אלפים משל הוא בהג' עולמות, ובאמת הרי ישנם עולמות עד אין שיעור וכמ"ש ועלמות אין מספר, שגם בבחי' הממלא ישנם עולמות אין מספר, הנה גם הנמשל העליון ביותר הוא בערך, ובמילא בגדר, המשל הכי תחתון.

ועד"ז יובן במלאכים, דאע"פ שגם אצלם יש בחי' הילוך ועלי', מ"מ עלייתם הוא במדידה והגבלה. וטעם הדבר הוא, דהנה במלאכים חומר הכלי שלהם הוא במדה וגבול, כמאמר מלאך בשליש עולם עומד וכידוע הפירוש בזה שהעולם הוא שלישי מהמלאך, ועוד אמור רז"ל ורגלי החיות כנגד כולן וקרסולי החיות כנגד כולן כו', דהיינו שחומר המלאכים הוא במדידה והגבלה, הגם שהוא גבול גדול מ"מ ה"ה בחי' גבול. וכמו שחומר המלאכים הוא במדה וגבול כמו"כ צורת ונפש המלאכים הוא ג"כ במידה וגבול, כי ידוע דחומר וצורה שלהם הם בערך זל"ו. וכמבואר במאמר ד"ה להבין הטעם שנשתנה יצירת גוף האדם משאר כל הנבראים כו', דמבואר שם דהמלאכים נק' בשם בהמות וחיות כי הם מורכבים מגוף ונפש כמו בנ"א ובהמות וחיות, אלא שההפרש ביניהם לבני אדם הוא, שאצלם הנפש והגוף הם בערך זל"ז כמו אצל בהמות וחיות. וכמו הגלגלים כשנפש הגלגל אומר שירה גם חומרן משתחוה והו"ע הסיבוב שמסבב ממזרח למערב כו', ולכן כשהוצרך להיות שמש בגבעון דום הי' זה ע"י דום מלומר שירה, והיינו מפני שהחומר והנפש הם בערך. כמו"כ במלאכים ג"כ החומר והנפש הם בערך זל"ז, ומאחר שיש מדה וגבול בחומרם בהכרח לומר שכמו"כ בנפשם יש שיעור ומידה. ולכן גם עבודתם הוא בהגבלה (כי העבודה היא מצד הנפש). וזהו הטעם שהמלאכים נק' עומדים דהגם שיש בהם ענין העליות כמאמר מיכאל באחת שזה מורה על גודל הפלגת העלי' שלו, מ"מ מאחר שכל העליות שלהם הם בערך נק' בשם עמידה, לפי שגם בתכלית העילוי הרי זה בגדר בחי' התחתונה כו'.

והנה פנימיות הטעם על זה הוא, לפי ששרש המלאכים הוא מבחי' שאחרי הקו וחוט, שהוא בחי' קו המדה שעושה מעלה ומטה ומודד את כל המדריגות, שלכן גם

כ' אלול ה'תשנ"ט

ידיעת אלקות שיחנו במלאכים וכמ"ש הרמב"ם בהלכות יסודי התורה שמכירים את בוראם, הנה גם השגה היותר עליונה שבהם עד להשגת השרפים ששרפים בהשגתם (שלכן נק' בשם שרפים), הנה גם הם נק' בשם עומדים, לפי שהשגת אלקות שלהם ובמילא גם עבודתם הבאה מצד השגתם, היא במדידה והגבלה.

והנה גם הנשמות כמו שהם למעלה טרם ירידתם למטה נק' ג"כ בשם עומדים, והגם שהנשמות הם בבחי' טהורה היא שלמעלה מבחינת אתה בראת, עד ששרשם הוא במחשבה, עד שעלו במחשבה עד לבחי' מחשבה הקדומה דא"ק, מ"מ נק' בשם עומדים, וכמ"ש כל נשמתא הוה קיימא בדיוקנאה קמי מלכא קדישא, דמלכא קדישא הוא בחי' ז"א דאצילות, ומ"מ נאמר בזה הלשון קיימא שפירושו עמידה, לפי שגם אצי' הוא עולם מדוד ומוגבל. וכמ"ש חי הוי' אלקי ישראל אשר עמדתי לפניו, עמדתי דייקא. ורק בירידת הנשמה למטה והתלבשות בגוף, אז נתגלה בה כח הא"ס, שכח הא"ס אינו קשור בשום מדידות והגבלות ח"ו, שלכן כשמתגלה בה כח הא"ס אפשר להיות בה אמיתית ענין ההילוך בלי שום הגבלות כלל.

אך להבין זה עצמו מדוע בהיות הנשמה למעלה אין בה כח הא"ס ורק בירידתה למטה בגוף דוקא אז נמשך בה כח הא"ס, יובן זה מענין חתונה שזהו"ע מ"ת וכמרו"ל ביום חתונתו זה מ"ת. שזהו מה שארו"ל האי עלמא דאולינן מיני' כבי הילולא דמיא, האי עלמא דאולינן מיני', דמיני' דוקא (מעוה"ז) אולינן שמצד ירידת הנשמה למטה בעוה"ז דוקא נעשה בה ענין ההילוך (דאולינן), והטעם לזה שלפי שכבי הילולא דמיא, לפי שקישור הנשמה בגוף דומה לענין יחוד דכר ונוקבא דנישואין. דהנה הנשמה והגוף ב' הפכים הם. דבענין הנשמה נת"ל שישאל עלו במחשבה עד לבחי' מחה"ק דא"ק, והגוף הרי הוא מיסודות הגסים, לא כגוף המלאכים שהוא רק מב' יסודות הרוחנים, אש ורוח, כמ"ש הרמב"ן, משא"כ גוף האדם הוא מד' יסודות, גם מיסודות הגסים מים ועפר, הנה חיבור הנשמה והגוף הוא חיבור ב' הפכים. וכמו בחתונה שהו"ע יחוד דכר ונוקבא, שבהיותם כ"א לבדם הם בבחי' גבול כשאר הנבראים, אך כאשר יזדווגו ויולידו הנה שפעם בלתי מוגבלת כלל שהרי יוכל להסתעף מהם דורי דורות (וראה בנים לבניך) עד אין שיעור, ומוכרח לומר שיש בהולדה זו כח הא"ס שהרי לא יתייחס כלל כזאת השפעה בלתי מוגבלת לנברא מוגבל, אלא צ"ל שיש בזיווג זה דדכר ונוקבא כח אלקי מבלתי בע"ג. ובדוגמא כזאת יובן ביחוד הנפש בגוף שהם ב' הפכים יותר מיחוד דכר ונוקבא, דהנשמה שרשה במחה"ק דא"ק והגוף הוא עפר מן האדמה חומר היותר גס, דבכל הנבראים ישנו ערך בין נפשם וגופם, שאי"ז אמיתית אי"ע ומכ"ש שאי"ז ב'

תשורה משמחת נישואין

הפכים, משא"כ באדם שהנפש והגוף שלו הם ב' הפכים, ולכן ביחוד הנפש בגוף דוקא יבוא בנשמה אור אלקי שבבחינת א"ס ממש, שלכן הנשמה למטה דוקא יש בה ענין ההילוך בלי גבול. שהמלאכים וכן הנשמות למעלה אין בהם כח הא"ס, וכמ"ש הרמב"ם בהקדמה למורה נבוכים הובא בחסידות שעילה ועלול עד אין תכלית הוא מן הנמנע, והיינו דבעו"ע איז ווי הויך מ'זאל ניט גייט אין בזה כח הא"ס, ורק ביחוד נשמה וגוף האדם שהוא יחוד ב' הפכים, הנה בזה דוקא נמשך כח הא"ס. שלכן יש בהם ענין ההילוך.

והנה גילוי הא"ס של נשמה בגוף הוא ע"י התומ"צ. שהתומ"צ מגלים בהנשמה בחי' נעלית יותר משרש התומ"צ עצמם, והטעם מה שצריך להתומ"צ לפי שהנשמה כמו שהיא בגוף הרי דביקותא היא בלתי נגלית, ולכן צריכה לתומ"צ, דתומ"צ הוא חכמתו ורצונו של הקב"ה שהוא וחכמתו אחד הוא ורצונו אחד, הנה מאחר שבתומ"צ הוא דביקות ניכרת, לכן הם דוקא המגלים את כח הא"ס שבנשמה, שלמעלה משרש התומ"צ עצמם, אמנם, מכיון שהתומ"צ צריכין לגלות כח הא"ס, לכן גם בהם עצמם צריך להיות בחי' בל"ג, שזהו מה שבמ"ת ה' הקדמת נעשה לנשמע, שהוא העבודה שלמעלה מטו"ד, שמצד טו"ד הרי העבודה הוא נשמע דוקא, ורק בהעבודה דמס"נ שלמעלה מטו"ד, אז הוא הקדמת נעשה לנשמע, אז אים איז ניט נוגע וואס וועט זיין דער נשמע, ער זאגט גליך נעשה. וכן הוא גם בלימוד התורה וקיום המצות, דלימוד התורה צ"ל מאה פעמים ואחד, יותר מרגילותו. וכן המצות צריך להיות בדרך עשי' וכפ' דוקא. וכן הוא בעבודת התפלה שהיא ההכנה ללימוד התורה וקיום המצות הנה בק"ש צריך להיות העבודה דבכל מאדך דוקא, דהגם שצריך להיות גם העבודה דבכל לבבך ובכל מאדך דוקא שיהא העבודה בלי גבול. דהגם שגם בעבודה דבכל לבבך ובכל נפשך אפשר להיות ריבוי מדריגות עד אין קץ וכמ"ש רבינו הזקן בתניא שגם אהבת עולם נחלקת לכמה בחי' ומדריגות לאין קץ, מ"מ הרי כל מדריגות אלו הם במדידה והגבלה, וע"ד שנת"ל בענין העלי' שבשכל, שהגם שיכול להיות בזה ריבוי עליות עד אין מספר, מ"מ הרי זה במדידה והגבלה, לפי שכללות ענין השכל היא תפיסא בקצוות. שלכן מוכרח להיות העבודה דבכל מאדך דוקא, שהוא העבודה שלמעלה מהכוחות פנימיים, דעבודה זו דוקא היא בלי גבול. ולמדריגה זו דאהבה בכל מאדך מגיעים נשמות ישראל ע"י התלבשותם בגוף דמצד העלם והסתר הגוף שמעלים ומסתיר על הנשמה עי"ז דוקא נעשה תוקף הרצוא בהנשמה בהתגברות יתירה לצאת מגדר הגבלה. דע"י העבודה דבכל מאדך, מאד זה מלאך המות ויצה"ר לקדושה, דהגם שזה ישנו גם בהעבודה דבכל לבבך בשני יצרך,

אבל החידוש בהעבודה שבכל מאדך שמהפכים את היצה"ר לטוב גמור. הנה עי"ז באים לבכל מאדך בלי גבול. דכמו שנת"ל שגילוי כח הא"ס אינו בהנשמה למעלה כ"א בירידתה והתלבשותה בגוף דוקא, כמו"כ הוא בהעבודה דבכל מאדך בלי גבול, שעבודה זו באה מצד אתהפכא דוקא, שמהפכים את היצה"ר לטוב. ומשו"ז דוקא כשירדו הנשמות למטה נעשים בבחי' מהלכים. שלכן ניתנה התורה בארץ דוקא, דלמצרים ירדתם ויצה"ר יש ביניכם.

והנה מכל הנ"ל מובן, דענין צאינה, היציאה מגדר הגבלה, אינה במלאכים ולא בנשמות כמו שהם למעלה כ"א בנשמה בגוף דוקא. ועי"י היציאה מגדר הגבלה שלה, הנה עי"ז דוקא וראינה בעטרה שעטרה לו אמו, דאמו קאי על נש"י כנ"ל, לפי שבכדי להגיע לאמיתית המקיף א"א כ"א ע"י העבודה בל"ג שבא מצד הגוף דוקא. אך אעפ"כ הנה גם במלאכים ישנו מעין ענין ההילוך, דלהיות שכל ההעלאות וכל המשכות הם ע"י המלאכים, שהמלאכים הם מעלים את העבודה של נש"י למטה, לכן נעשה גם בהם מעין ענין ההילוך, ע"י העבודה דנש"י. שזהו מה שארו"ל במס' חולין שאין המלאכים אומרים שירה עד שיאמרו ישראל תחילה, וכמ"ש ברן יחד כוכבי בוקר והדר ויריעו כל בני אלקים דשירת הנשמות הוא שמע ישראל הוי' אלקינו הוי' אחד, למסור נפשו באחד, עד לבח' בכל מאדך, ועי"ז ישנו גם מעין הילוך בשירת המלאכים. וע"ד העלי' בהנשמה שנעשו ע"י נה"ב, דהנשמה כמו שהיא למעלה היא בחי' עמידה ורק מצד הנה"ב נעשה בה ענין ההילוך, עד"ז הנה ע"י שהמלאכים מעלים את העבודה של ישראל למטה, נעשה גם בהם מעין ענין ההילוך, אבל עיקר ענין ההילוך הוא בנש"י דוקא, לפי שבהם היא היציאה מגדר הגבלה. שלכן שייכים לכל העטרות, גם לעטרה שנטל לעצמו, שהוא אמיתית המקיף. שהגם שבעטרה זו אמרו שנטל לעצמו מ"מ הנה גם זה שייך ונמשך לבניו (נש"י), וראי' על זה ממה שאמרו רז"ל עה"פ והי' הנשאר בציון קדוש יאמר לו עתידים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש כדרך שאומרים לפני הקב"ה ופרש"י שלעתיד לבוא יאמרו המלאכים קדוש לפני הצדיקים כדרך שאומרים עתה לפני הקב"ה, הרי הג"פ קדוש שאומרים עתה לפני הקב"ה יאמרו לעתיד לפני הצדיקים, והיינו משום דכל הג' עטרות יאירו בגילוי בנש"י ולכן יאמרו קדוש לפני ישראל כו'.

והנה ידוע דכל הגילויים דלעתיד הוא ע"י עבודה דעכשיו, ומילא מעין זה מאיר עכשיו ג"כ ועיקר הגילוי יהי' לעתיד לבוא. וא"כ מובן מזה ג"כ דגם בחי' העטרה שעטרה לו אמו נמשך לנש"י. אלא שעכשיו זה בהעלם. והרי זה כמשל האבן טוב המונח בתיבה, שאף שהיא בהעלם אבל מ"מ הרי זה שייך אליו. והוא לפי שעכשיו

תשורה משמחת נישואין

הענינים כמו שהם בגילוי הוא מדידה והגבלה, לכן א"א להיות בגילוי עטרה הג', ורק לעתיד שאז יהי גם בגילוי בל"ג לכן יתגלה אז גם עטרה הג', אבל בהעלם ישנה גם עכשיו, שהמשכת עטרה הג' הוא מבחי' שלמעלה משרש התומ"צ. וכמו שמבואר במ"א ונתבאר ג"כ בהמאמרים דשנים הקודמות, במ"ש במדרש עה"פ והייתם לי סגולה מכל העמים גו' ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, דג' גדולות נתן הקב"ה לישראל בשכר שקבלו את התורה ואלו הן סגולה וממלכת כהנים וגוי קדוש, ונתבאר שגדולה הג' גוי קדוש הוא כנגד העטרה הג' ונמשך ע"י ההעבודה דקדש עצמך במותר לך דוקא, דחמורים דברי סופרים, בכל דרכיך דעהו.

וזהו צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו, שע"י צאינה, היציאה מגדר הגבלה, עי"ז דוקא וראינה, שמגיעים לבחי' ראי' שלמעלה משמיעה והבנה, וזהו בבנות ציון דוקא. לא בבנות ירושלים שהם הנשמות כמו שהם למעלה, כ"א בנות ציון דוקא שקאי על הנשמות למטה, דציון הוא ענין לבושי התומ"צ בגשמיות דוקא. שע"י דוקא באים לבחי' ראי' במלך שלמה שהוא ממה"מ הקב"ה, בחי' מל' דא"ס כמבואר ברשימות הצ"צ, ועל גבי המלך ישנה העטרה שהוא למעלה מהמלך שלמה, והעטרה נמשכת ע"י בחי' אמו, אבל היא עצמה למעלה מבחי' אמו. דאמו הוא בחי' בינה דאריך והעטרה היא בחי' עתיק, אמיתית המקיף. וזה נמשך ביום חתונתו זה מ"ת. לפי שבמ"ת הי' היציאה מגדר הגבלה, הקדמת נעשה לנשמע, דמהיכן זכו ישראל לק"ש ממ"ת, שמ"ת נתן הכח על העבודה דמס"נ בק"ש בחי' בכל מאדך, שע"י לוקחים גם את עטרה הג', שעכשיו היא בהעלם ותתגלה לעתיד, וכמ"ש כי פי הוי' דיבר, דפי הוי' הוא הדיבור אנכי הוי' אלקיך הנה זה יתגלה לע"ל, שאז יתגלה גם עטרה הג' שנמשך בשעת מ"ת ע"י הביטול דהקדמת נעשה לנשמע, לקבל את התורה על כל השנה ללמוד ולעשות, שהקבלה על כל השנה צריך להיות בשמחה ובפנימיות, בשמחה של מצוה ובפנימיות, שצריך להיות עבודה פנימית דוקא על יסוד המס"נ וקב"ע שלמעלה מטו"ד, שאז דוקא לוקחים גם את עטרה הג' ע"י הקדמת נעשה לנשמע, שמוזה נמשך קבלת התורה על כל השנה בעבודה פנימית ובשמחה של מצוה, שזה ימשיך שמחת עולם על ראשם בגאולה השלימה שתתגלה אז עטרה הג' בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

מכתבים ומענות קודש

פרסום ראשון

תשורה משמחת נישואין

למברג - עתודה

RABBI MENACHEM M. SCHIEBERSON
Lubavitch.
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250.

מוחס מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

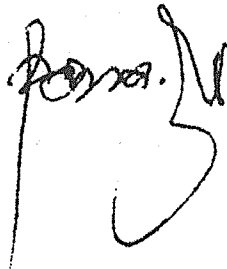
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.
ביה, ט' כסלו השמ"ח
ברוקלין, נ. י.

האברך אורי שי

שלום וברכה

במענה על התודעה ע"ד הכנסו לגיל מצות,

הנה יה"ר מהשי"ת אשר מבן שלש עשרה למצות
יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפטק המשנה (אבות סרק
ה'), ויוסיף התמדה ושקידה בלימודו במורה, בתורה
הנגלה וכן בתורת החסידות ויהדר בקיום המצות.
והשי"ת יצליחו להיות חסיד ירא שמים ולמדן.

בברכה

מכתב הרבי לחתן לדגל יום ברהמצוע

כ' אלול ה'תשנ"ט

טברדוביץ - כפר
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ו' כסלו תשנ"ב
ברוקלין, נ. י.

חנה לאה ת"י

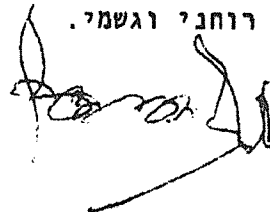
ברכה ושלוש

במענה למכתבה, בו כותבת אשר הגיעה לגיל
שנים עשרה שנה, היא עונת בת מצוה,

הנה יהי רצון שתקבל עליך עול מלכות שמים
ועול מצות בלבב שלם, והשם יתברך יצליחך בלימודך
ובהנהגה ותגדלי להיות ראוי לשם בת חבי"ד, מתאימה
לרצון נשיאינו הקדושים זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע,

ותשפיע גם על החבירות ת"י שלך בזה, בדבור
ועוד יותר - על ידי היותך דוגמא חי של בת ישראל
המחונכת בדרכי החסידות.

וזה יביא לך אושר רוחני וגשמי.

בברכה

מכתב הרבי לכלה לרגל יום בת-המצוה

תשורה משמחת נישואין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מוחזק מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א סיון, ה'תשל"ח
ברוקלין, נ. י.

לכבוד

מר מרדכי שי' למברג

שלום וברכה:

קבלתי מכתבו מר"ח סיון, ובבקשתו הנני ממהר לענות עליו שלא בחור,
ובקיצור:

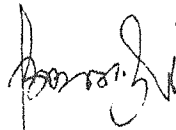
(א) לדעתי באמישחמט מהמשך בהגנה ע"ע, על אחת כו"כ באם יעזוב
משרתו, או אפילו ישנה משרתו וכו', קרוב הדבר לומר שיתפרשו הדברים
כהודאה על החביעות אליו, הודאה עכ"ל בעיקר או במקצה. ועלול שקירוש
זה יתפרסם על ידי אלג שכותב שלא אח טובתו הם מבקשים.

(ב) וגם זה עיקר, שנוסף על הנ"ל יהי' פירוש שני שנכנע להאימים
של מה שקוראים "עולם התחתון". ואם בכל מקום ובכל מצב יש להזהר ביותר
מכניעה לעולם התחתון וכיו"ב, על אחת כמה וכמה באה"ק ובהמצב השורר
שם בזמן האחרון, שבעוה"ר אינו מהאיש להציווי להעלות בקודש, אלא
אד"בה.

ואפילו אם תמצא לומר שהמשך שלו בכל הענין עלול להביא לחיכוכים
והריפות יחסים וכו', לכאורה-אין ברירה, וכודאי כמה ררבים ישן למעט
החוצאות הבלתי רצויות האמורות.

בעת רצון אזכירו למילוי משאלות לבנו לשובה בכל הענינים שכותב.
ובודאי לדכותי' לומר להדגיש שהרחבת-האצטרות-לקבלת ברכות ה' היא
על ידי הוספה בהנהגה היום-יומית על פי רצון ה', כלומר על פי חוררו
ומצותיו, אף שזה דרוש מצד עצמו. והרי כעניני טוב וקדושה, התורה
ומצותי', ככל שיהי' המצב טוב ומניח את הדעת, תמיד יש מקום להוטה,
כיון שאין סופיים הם, להיוחס קטורים בהקב"ה האין-סוף האמתי.

נכון לבדוק החפילין והמפוזרות.

בכבוד וברכה

ג.ב. מזכיר נושא הדוקטורת שלו "אימתי נחשב אדם כגורם למוהו של
אדם אחר או לפגיעתו, כאשר לאחר המעשה שלג-נתקדמו" גורמים אחרים.

חקותי שבודאי ידוע לו עמדת תורחנו, הורה-אמת ותורת-חיים,
בענינים אלה, ונידונה בכמה וכמה ספרים, בין בנוגע לעונשים חמורים
כמיחה, בין בנוגע לעונשים קלים מזה, וכמה הילוקים בדיני גרמא, גרמי וכו'.

צודקות וככניעה ל"עולם התחתון".

בהמשך מתייחס הרבי לחיזוק עניני תומ"צ
המוסיפים בהרחבת הצינורות לברכת ה'.

בסיום האגרת (ג. ב.) נוגע הרבי בנושא
הדוקטורת בו שאל אב החזתן על המסקנא בענין
שמסתפק בו הרבה שנים.

וע"ז עונה הרבי שע"פ תורתנו הרי"ז כדין גרמא
וגרמי.

בשנת תשל"ח ניהל אב החזתן מטעם הפרקליטות
משפט קשה וסבוך נגד אנשי ה"עולם התחתון"
שהיה כרוך בסכנת נפשות ואם לא די בזה הרי
שהשופטים גם כן "לא הקילו" על מלאכתו
ותבעו ממנו תביעות שונות.

לאור כל זה מבקש הוא לפרוש.

הרבי באגרת שלפנינו שולל את הפרישה ומסביר
שפרישה זו תתפרש ככניעה לתביעות הבלתי-

עבור מרדכי למברג מכ"ז סיון:
הגיעוני מכ"ע [=מכתבי-עת] מלאים תישבחות וכו' בקשר למסיבות
לישיבות וכו' בקסי אמשיבות
לפשינו למעמדו (סיום משרתו הקודמת) ות"ח על הנח"ר שנגרם.
אתה על הנח"ר שנגרם.
אזכיר עה"צ

פיענוח:

עבור מרדכי למברג מכ"ז סיון:
הגיעוני מכ"ע [=מכתבי-עת] מלאים תישבחות וכו' בקשר למסיבות
לישיבות וכו' בקסי אמשיבות
לפשינו למעמדו (סיום משרתו הקודמת) ות"ח על הנח"ר שנגרם.
אזכיר עה"צ

בשנת תשמ"ח לאחר שסיים אבי החתן את תפקידו כפרקליט דיווח בהרחבה
בעיתונים על אופן תפקודו ועל המסיבות שנעשו עד"ז בפרקליטות,
כנראה שמאן דהוא דיווח לרבי על כל הנ"ל והמענה הבא לא איחר להגיע.

תשורה משמחת נישואין

אשרת כל פס קאנל -
 חמקל אפיל במומרו
 ועו חמקל (פס קאנל) וכו' קל
 בסמ (קלי אורה)

אשרת כל פס קאנל
 ופס קאנל דאמקל
 פס קאנל חק דלמה זיל
 ופס קאנל (אפס קאנל) דלמה זיל

אשרת כל פס קאנל
 פס קאנל דלמה זיל

פס קאנל
 המלאי דלמה זיל - פס קאנל
 כמיל / פס קאנל דלמה זיל
 / פס קאנל כו כו חיים
 (אפס קאנל)

אשרת כל פס קאנל
 פס קאנל דלמה זיל
 פס קאנל דלמה זיל
 פס קאנל דלמה זיל

פיענות:

לשאלתו ע"ד נס
 החנוכה - עמד ע"ז
 אדה"ז במאמרו ענין
 חנוכה (ובס' תו"א)
 וכן בנו בספרו (שערי
 אורה)

אמרו חז"ל ע' פנים
 לתורה ובכתבי
 האריז"ל בארוכה
שלכאו"א חלק
 בתורה ויכול ומחוייב
 (וזכאו) לחדש בה.

ויתרה מזה בזוהר
לאפשה לה.

ע"ד יוסף:

המבואר בזה -
 שזהו כגרון ביד
 האדם (שאין בו רוח
 חיים וחידוש).

אזכיר עה"צ לכהנ"ל
 והזמ"ג חותם וסה"כ
 דכל ימי חנוכה
 ולהאירם בכל השנה.

בשנת תשנ"א הכניס אב החתן לרבי מאמר בו
 קישר את חנוכה, פ' יוסף ודין נצח כאגודה
 אחת, הרבי מהר לענות, אך כנראה שהמענה
 התעכב במזכירות, כשעבר אב החתן כשבוע
 לאח"מ בחלוקת דולרים שאל הרבי את המזכיר
 הריל"ג האם ניתן כבר המענה וזה ענה שמיד
 לאחר החלוקה הוא ינתן, ואכן מיד לאחר
 החלוקה העתיק הריל"ל גרונר מכת"י הק' של
 הרבי את המענה הבא -

מענה זה מורכב משלושה חלקים:

א. על מה ששאל מדוע בחנוכה נחגג רק נס פח
 השמן ולא הניצחון במלחמה בזמן שזהו עיקר
 הנס ונס פח השמן נעשה על-ידו?

וע"ז כותב הרבי שכבר נת' וכו'

ב. שם ניסה לת' שאאפ"ל שבהנס דפה"ש
 מרומז גם נצחון המלחמה א. שהרי היוונים

טמאו כל השמים אך בכ"ז נשאר פח קטן -
 שמורה שלמרות שהצליחו היוונים לפגוע בעם
 ישראל ברוחניות הרי שנשארו קומץ חשמונאים.
 ב. שפח שמן קטן זה הספיק לשמונה ימים -
 שמורה על קומץ חשמונאים שיכל לצבא רב כ'
 יוון

וע"ז מזכיר הרבי ע"ד החובה והזכות לחדש
 ג. ע"ד יוסף: ששאל במה חטא יוסף שבקש משר
 המשקים להזכירו לפני פרעה, והרי פעל לעשות
 'כלי' להמשכת הברכה (שחרור) ומדוע נענש
 להשאר בבור עוד שנתיים? וע"ז ת' שאין זה
 עונש אלא שנתיים אלה נועדו לעלות אותו
 לדרגא בה יהיה בטל בתכלית להקב"ה ולא
 ישנה לו היכן ימצא

כ' אלול ה'תשנ"ט

טברדוביץ- ירוח"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

הו"ם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

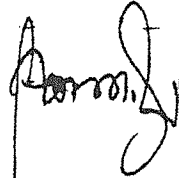
ב"ה, כט' מנ"א תשל"ה
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"ג וכו'
מוה' יעקב שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום כב' מנ"א ע"ד בנו שי',

-כנהוג בחב"ד - שיין להנהלת הישיבה בה לומד
בנו שי'.

בברכה

מענה זה ניתן לאחר פנייתו של סב הכלה שליט"א בהנוגע להתעניינות
בשידוכי בנו יחי' (אב הכלה)

תשורה משמחת נישואין

TEL. PRESIDENT A. { 0807
1814
C. 4400

CABLE ADDRESS: HAMELACH, NEW YORK

ה"ח

מרכז לעניני חנוך

MERKOS L'INYOVEI CHINUCH INC.

CENTRAL OFFICE
778 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ח"ח א"א וכו'
מו"ה יעקב צבי

שלום וברכה:

הפ"נ שלו נחקבל, ואקראהו בל"נ על ציון
כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ.
וצדיקא דאחפטר, דאשחכח בהאי עלמא יתיר
מבחייהי, בטח יתן ברכתו וחשי"ח ימלא ברכתו
בגשמי' וברוחני'.

בברכת מו"ה צבי

[Handwritten signature]
מנחם שניאורסאהן

בין כסא לעשור חשיא
קראתי הפ"נ בער"ה על הציון, ואח"כ בהיכל
כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, שלשם נכנסים לנחינת פדי' ונח
ולייחודות. והנחתן כו' צריך להודיעו.
בטח קאח מכחבי הכללי והמכתב לחלמידי
הישיבות, ובודאי יודיע מה פעלן ועשא בזה במשך חדש
הכללי הוא חדש חשרי, וכל המוסיף מוסיפין לו.

מענה זה נכתב לסב הכלה לפני קבלת הנשיאות (באותה תקופה כתב הרבי
תחת בלנק המל"ח) ובו מציין הרבי שקרא הפ"נ על הציון ובחדרו הק'

כ' אלול ה'תשנ"ט

חבר = ח"א
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ.י.

ב"ה, כ"ד שבט ה'שי"ד
ברוקלין

הו"ח אי"א נוי"נ כו'
מוה"ר ישראל צבי שי' ה"ו.

שלום וברכה!
לאחרי הפסק הארוך, נעם לי לקבל מכתבו מטי"ז שבט,
בו כותב אודות מצב פרנסתו. מצב וכן ע"ד השיעורים שלו ומסיים
שבבית-החרושה שם עובדי'הנה העובדים שמה אינם פרוםע.

הנה נשען על הסבואר בתניא בארוכה, איך שכל אחד
מישראל יש לו אהבה מסוחרת ונכלל בה גם דחילו ותיא ירושה לנו
מאבותינו, אי"כ הרי אינם חסרים אלא מעורר שיגלה בפניהם את
הנקודה פנימית שלהם, וע"י הרוח חיים נעשה מניצוץ זה אבוקה
גדולה שחאיר את הגוף ונפש חבהמית שלהם, ואחרי זה גם ביתם
וסביבתם, וכיון שפרנסתו הגשמית באה לו, עכ"פ בחלקם הגדול, בביית
החרושה זה, הנה קרוב לאמר ישגם פרנסתו ברוחניות מקומה שם, והוא
ע"י הנ"ל, וכשעושים במרץ המחאים מצליחים,

נהניתי ממיש אשר זוגתו חיי' מתעסקת בדבר שידוך
עבור האברך הו"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ איש רב פעלים ובעל מרץ
מוה' שי' ובטח תשחדל שיהי' דבר המחאים להנ"ל,
כי אברך יקר הוא.

בודאי הנה נוסף על השיעורים שיש לו שמוכר במכתבו,
יש לו ג"כ שיעור בלימוד הלכות הנוגעות בחיי היום יומים, אשר
רובם ככולם בחלק אורח חיים, והשי"ת יצליחו בכל הנ"ל.

בברכה זכה אהבה

המענה שלפנינו נכתב לאחר שסב הכלה ביקש לשמירה ברוחניות מאחר
העובדים אתו במפעל אינם "פרומע" ובזו לו על אופן התנהגותו וכו'. וע"ז
כותב הרבי שכיון שיש להם ה"ניצוץ" ניתן להשפיע עליהם ברוחניות

תשורה משמחת נישואין

הבר=ת"א

I. MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

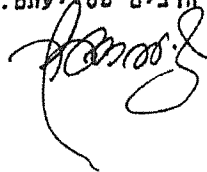
כ"ה יז' סניא תשט"ו
ברוקלין

הווי"ח אי"א נוי"ב עוסק בציצ
סוה' ישראל צבי שי' הלוי

שלום וברכה!

במענה על סכעבו סמוצשיק, הנה השי"ת יזכהו ויצליחו
למאות משאלות לבבך בפעולות בכרם חבי"ד-כל אותם שכותב אודותם
ועוד יוסיף עליהם, וכפסק רז"ל דמעלין בקדש וכל המוסים מוסיפין
לו, ודרוגסא חי'-הי"ה הטפת מוסר היותר מצליח, שגם זוגתו, ויבככל
אנ"ש דסביבתו מסנר. יראו וכן יעשו בזה, ופשיטא שגם זה יוסיף
בברכת השי"ת בהניגצע למרנסה ולנחת חסידותי מכל ונחת שיחור.

נהניתי משיש שהתוידד עם בעלי השפעה על חוג סטוים
בהיותו באילת, ובודאי לסותר לעוררו להחזיק הקשר עמהם על ידי
סכתבים וכיו"ב גם עתה, ובפרט שמתקרב חדש הרחמים ועשיית בקירוב
המאור אל הניצוץ, שאז הוא עת מוכשר לעורר את כאוי"א מישראל בזה,
ובפרט גם אלו היכולים להשפיע על הרבים ששזכות חרבים מסויעתם.

בברכה לבשו"ט בכל הנ"ל

מענה לסב הכלה ע"ד קירוב יהודים בו מזכיר את חודש אלול שהוא עת
מוכשר לקירוב יהודים כיון "שהמאור קרוב אל הניצוץ".

כ' אלול ה'תשנ"ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה"י כסלו השכ"א
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ יוסק בצ"צ כו'
מו"ה ישראל צבי שי' הלוי

שלוט וברכה!

מאשר הנני קבלה מכחבו מיום ט"ז כסלו (אמרי הכנסת אבות).
ובחמצאנו בין גאולה לבאולה, גאולת אדמו"ר האמצעי
וגאולת אביו אדמו"ר הזקן, שהן גם גאולתנו, שהרי גופא
בחר דיטא אזיל, ובפרט באם המדובר בחסיד שלהם - ז.א. הלופד
הורחם ותורתם גם מלמדה (ומדריכה) אוחו ועד למעשה שלו.
- ולהעיר מדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר אשר ארבעה אומנים
בשייכות של רבי והסיד: א) אופן דרב וחלמי' (משפיע וסקבל).
ב) דהתקשרות דביקות והתאחדות גמורה ע"י הורה ועבודת.
ג) דאב ובן. ד) מאור ואור (שיחת שמח"ת תרצ"ד ט"ב. עיי"ש) -
יהי רצון שיחליט כל אחד מאהנו, בחוץ כלל ישראל,
להוסיף בחורה נמצוח בכלל ובהעצת המעינות ביהוד.
וחבוא החלטה זו בשפי' בסועל חדורה אור וחיות נפחוך
שמחה טוב לבב.

בברכת חג הגאולה ולבשו"ט בכל האפור
אשר יצאנו ממצרים

מענה זה נכתב לסב הכלה ובו מביא הרבי את דברי הרי"ף ע"ד התקשרות
בין רבי לחסיד

תשורה משמחת נישואין

הבר-ח"א
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYadnth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"ט' אייר חשי"ט
ברוקלין
הרה"ח אי"א נו"נ מלאכחו מלאכח
שמים מוה' ישראל צבי שי' הלוי

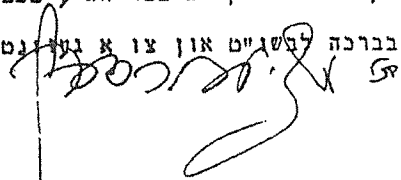
שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום החמישי עם המצורף
אליו, רשימת תלמידים אשר עניניהם, וחייהם על הפירוש בזה,

ויהי רצון שיראה פרי טוב בעמלו, להחדירם אהבת
ה' ויראת ה', ועל"ז לעשותם תמידים ויראה שמים לומדי תורה
ומקיימי מצות, שהרי האהבה היא שרש ויסוד לקיום רמייה מ"ע וכו'
וכמבואר בחניא פרק ד'.

ובעה רצון אזכירו ואותם, על הציון הק' של כ"ק
מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע, למילוי משאלוח לבבם לטובה
ככתוב בהפ"נ.
מכתבי. מענה על מכתבו הקודם בטח הגיע מכבר,

בברכה להשו"ט און צו א געזונטען זומער

בקשר עם תחילת זמן הלימודים בארץ הקודש מובאים בזה שני מענות לסב
הכלה בענין חינוך התלמידים

* ראוי לציין ע"ד החתימה המיוחדת במכתב זה.

כ' אלול ה'תשנ"ט

הרב ח"ת
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ה' אייר תשי"ט
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ סלאכח מלאכח
שמים מוה' ישראל צבי שי' הלוי
וזוגתו מרה צפורה רבקה הדסה חה"י

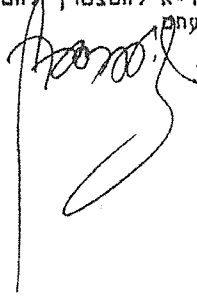
שלום וברכה

מאשר הנני קבלה מכתבסאדר"ח אייר והוא חדש ז"ו,
ומובן שנכון עושה שמשיך במלאכה הקדש בבחי ספר הרשח, שהרי אין
ענין כלל להפסיק בסוף זמן הלימודים, ובהנוגע לצמן הלימודים הבע"ל -
ממנו כנהוג בקירוב לזמן החופש, הנהגתי פנה בהאמור אם באופן רשמי או
עכ"פ יעשה סעי' לא באופן רשמי, אלא יציע טעמיו ונמוקיו לפני הנהלה תישו
הרשח, וביחד עם יח"ט בהנוגע לשנח לימודים הבע"ל.

אינו כותב במכתבו איך המצב בהנוגע להחזרה הנצרכת לו
בחור מורה-ממשרד החינוך או כ"י"ב, האם בשטח זה הכל בסדר או שעדיין
חסר.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון
הק' של כ"ק מו"ח ארמו"ר וצוקלה"ה כאו"א להצטרך להם, ויהי רצון
שיבשרו טוב בכל האמור, וזכות הרבים מסייעתם.

בברכה

כתי"ק

הרה"צ מווארקי בס' חב"ד

אָעץ, זיין ידוע'י שטאָל צו'רען און אונזערני דס' חלד.

פיענוח: לע"ע, אין ידוע לי שמובא מהרה"צ וכו' מווארקי בס' חב"ד.

ב' מענות ע"ד שלום בין שני צדדים המנהלים מוסד חב"ד ליובאוויטש

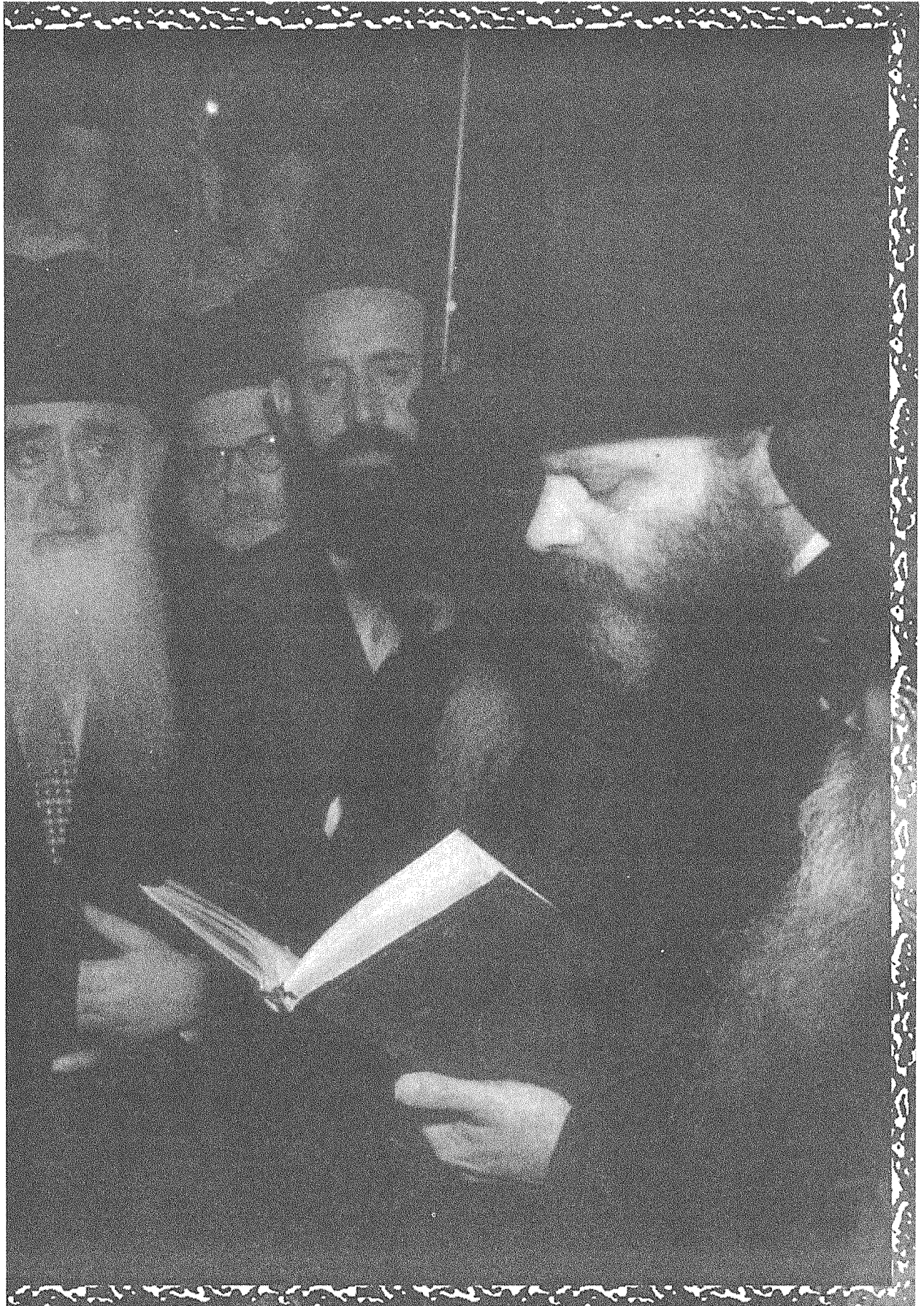
אני חוצת הנהג' אדנינין -
יהר ששנינו צורנין זכו,
אלו סוף, היט נה' גם תלמי עיני?
ואני האתם שאתם לא נאית
א' התעלמות נדני' א'.

פיענוח:
מכל חליפות
המכ' שבניהם
- יה"ר
ש ש נ י ה ם
צודקים וכו',
אבל, סו"ס,
הישיבה מה
תהא עליה?
ומכל הלהט
שלהם לא
ראיתי כל
התקדמות
בבניה כלל.

חבות חינוך. ממוצש"ק בא והמצו"ב נחקבל (ואחזר בזה ההצגה) גירור האצונת א'
מכ"י יצא א' ונערו הרבנים ג' אשקנאי. ז"א א' ע' יטאל.

פיענוח: (ומוחזר בזה ההעתק מזה) ביאור הטענות כו' בודאי ימשיכו ויגמרו הרבנים שיי' שהתחילו. ושלום על ישראל.

פרסום ראשון

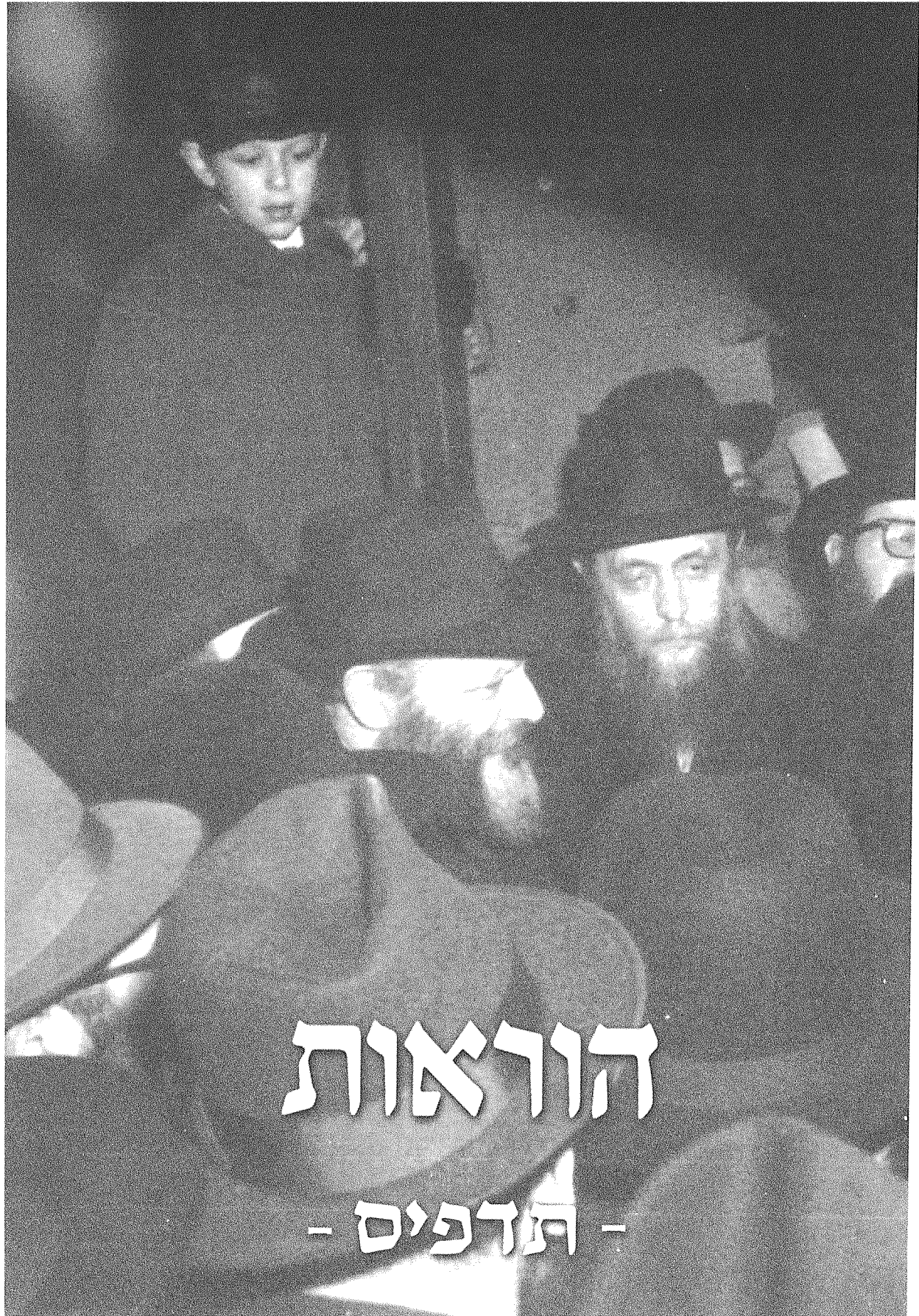
תמונה נוחתונת
דוד אם הכלה
הרה"ח יוסף שי
בליזינסקי בה
היה הרבי מסדר
קידושין.
כ' אלול תשט"ז.

תודתנו נתונה
לו על מסירת
התמונה
לפרסום.

נראים משגואל לימין:
הרבנים, חיים נאיר
בוקיעט, שלמה
אהרן קאזארנאווסקי,
שניאור זלמן דוכמן
(נאחור), ג. ישראל
דזייקאבסאהן.

הוראות

- תדפים -

הקדמה

הליקוט שלפננו מאגד בתוכו את הוראות כ"ק אדמו"ר מה"מ להביא את משיח צדקנו בפו"מ שנאמרו בשיחותיו הק' משיחתו הידועה שנאמרה בכ"ח ניסן ה'תשנ"א עד תאריך החתונה כ' אלול.

ההוראות נלקטו רק מהשיחות המוגהות, ולהקל על המעיין נחלקו ההוראות לפרקים, בהוספה נכללו הוראות שעליהן לא אמר הרבי שהן קשורות להבאת המשיח לכן נכנסו עכ"פ בתור הוספה.

פרק א' – נתינת כח

פרק ב' – כללי העבודה

פרק ג' – תורה ומצוות

פרק ד' – צדקה ואהבת ישראל

פרק ה' – פרסום

פרק ו' – זמני השנה

פרק ז' – שלימות הארץ

הוספה: הוראות שונות

ליקוט זה הינו תדפיס מספר העומד לצאת לאור, ע"י החתן שי', בחודשים הקרובים.

א. הדרך (היחידה) לכך שכל בני" ירעישו ויצעקו באמת ויפעלו להביא את המשיח בפועל, היא ע"י שעתה נמסר הענין מהנשיא – אליהם, שעליהם לעשות כל אשר ביכלתם – ענינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון – להביא בפועל את משיח צדקינו תיכף ומיד ממש.

ויטכסו עצה איך לעשות וכיצד לעשות¹:

ובפשטות: לכל יהודי, אנשים נשים ואפילו טף, ישנה האחריות להוסיף בעבודתו להביא את משיח צדקינו בפועל ממש. מזה מובן, שאין כל מקום לכך שתמורת עשי' בעצמו יסמוך על אחרים או יטיל העבודה על אחרים – כי אם זו עבודה דכל אחד ואחת, וודאי יש לו הכוחות לזה².

העשי' צ"ל בשלימות, לא רק כמסייע ועוזר לזולתו, אלא שהוא גופא עושה את העבודה, בשלימות³.

ב. למרות שהאדם מדוד ומוגבל, ובזמן הגלות ישנם כמה מדידות

ג. יש להוסיף ע"פ ההוראה דפסח שני ש"אין דבר אבוד" ("סאיז ניטא קיין פאר פאלן") – לעשות חשבון צדק אם תיקנו והשלימו את עבודת העבר כדבעי, או שניתן להוסיף בכך; ובזה ישנה ההוראה ונתינת הכח, שגם אם נחסר משהו, הרי אין אבוד, ולעולם אפשר לתקן⁵.

ד. כדי להביא את הגאולה בשלימות, נצרך הקב"ה, כביכול, להשתתפותו של כל יהודי, ודוקא כנשמה בגוף. דהיות שענינה של הגאולה הוא (מלשון) גילוי בתחתונים, שזה נעשה ע"י עבודתו של איש הישראלי בגלות, – על כן מן ההכרח להזדקק לכך שיהודי יפנים, ויתרה מזו – שישתוקק ויכריז, דלא זו בלבד ש"הגיע זמן גאולתכם"⁶ [שזה נעשה ע"י הגבהת (העבודה ב) התחתון ביותר], כי אם שהגאולה נמצאת בפשטות [שזה נפעל ע"י יחוד כנסת ישראל והקב"ה, וכן יחודו של כל אחד מבנ"י, כיחיד, עם עצמותו ומהותו ית'⁷.

שם ס"ו (ס"ע 479 ואילך) ושם: דוקא דורך...הבל"ג

5. שיחת ש"פ אחרי-קדושים, י"ג אייר ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 504 ואילך) סי"ד (ע' 518-9).

6. ילקוט שמעוני ישעי' רמז' תצט'.

7. שיחת יום ב', כ"ח סיון ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 635 ואילך) סי"ב (ע' 646). ושם (סח, ט, יב):

דער אויפטו פון גאולה – גילוי.

1. שיחת אור ליום ועש"ק פ' שמיני, כ"ח ניסן ה'תנש"א (סה"ש תש"נ ח"ב ע' 470 ואילך) ס"ז – ז (ע' 474). ושם: גם כשצועקים .. וטוב לבב.

2. שיחת ש"פ שמיני, מבה"ח וער"ח אייר ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 475 סט"ו) (ע' 489). ושם: ... נאר דאס.. כנ"ל).

3. שם סי"ב (ע' 487). ושם: ... בשלימות; ביז.. וכו'.

4. שם (ע' 486). ושם: זאגט מען.. והצלה. וראה

תשורה משמחת נישואין

ה. יש שטוען שצריך להתחשב עם העולם, והיות שהעולם איננו מבין את ענין העבודה בזירוז הגאולה האמיתית והשלימה – איזה ערך יש לעבודה זו?

והמענה: העולם כבר מוכן, ומושלם! כאשר יעשה יהודי את עבודתו כדבעי – באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וביחד עם זה, כפי שזהו מלובש בכלי לבושי הטבע – יראה הוא כיצד (אומות וטבע) העולם מסייע לו בעבודתו.⁸

ז. בכוחו של יהודי לעורר את עצמו, לעורר יהודים אחרים¹⁰, ובעיקר, לעורר כביכול את הקב"ה – שיחשב "חשבונו של עולם"¹¹, ע"י בקשה וצעקה אליו "עד מתי!?!... שכן ע"פ כל החשבונות (שהראה הקב"ה בתורתו, והניסים שעושה בעולם), ה' צריך הקב"ה זה מכבר להביא את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקינו¹².

ח. בנוגע לפרסום יש המקשים על הציבור לאחרונה שהגאולה באה תיכף ומי ממש – כיצד יגיבו בני הבית ומה יאמר העולם על כך?!
והמענה: אם אמנם היו עניני הגאולה בגדר חידוש, אולי ה' מקום לשאלה זו: אבל להיות שכיום הגאולה איננה חידוש כבר, שהרי כל עניני הגאולה כבר החלו, נמשכו ונתקבלו בעוה"ז הגשמי, אין בכך שהגאולה תבוא תיכף ומיד כל פלא¹³.

ו. [אפשר שתתעורר השאלה: כיצד דורשים מאדם שיפעל לביאת הגאולה, אשר היא גאולה בכללות עבור העולם כולו, אף שעבודתו הינה בחלק קטן בלבד בעולם (במקום ובזמן)?

והמענה: נצטוו כאו"א מנשיא דורנו – "עשה כאן ארץ ישראל" היינו שיסוד עבודתו צריך להיות (לא בהרהורים על הנעשה בקצהו האחר של העולם ובזמן אחר, שהם ענינים בפני עצמם ולתועלת נפרדת, כי אם) להשקיע עצמו לגמרי (במחשבה דיבור ומעשה) בעשי' "כאן ארץ ישראל" – במקומו הפרטי ובכל רגע מזמנו הפרטי, ודווקא עי"ז יפעל גם בכל העולם (בכל מקום ובכל זמן). ועי"ז

10. ראה לעיל בשיחה שם שנשמנה בהערה...

11. ל' חז"ל – ב"ב ע"ח, ב.

12. שיחת ש"פ עקב, כ"ג מנחם אב, מבה"ח אלול, ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 750 ואילך) סי"ב (ע' 762). – הובא בפרק זמני השנה בהערה 13.

13. שיחת ש"פ שופטים, ז' אלול ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 780 ואילך) סוסי"א (ע' 793). ושם סי"א ע' 789 ואילך דעם זמן ... – פון דורנו...

..און דוקא דורך – תחתון ביותר... בערב ראש חודש – העכער פאר יחיד... ונוסף אויף דעם – אין גלות.

8. שיחת יום ב' פ' קרח, בדר"ח תמוז וש"פ קרח, ג' תמוז ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 649 ואילך). סי"ב (ע' 662-3). ושם: ... וע"ד דער סיפור – דערצו צו העלפן.

9. שיחת ש"פ פינחס, מבה"ח – אב, כג' תמוז ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 695 ואילך) סי"ג (ע' 605-7). וממשיך שם עוד: ובגם אז זיין עבודה – אין זיין עבודה.

וראה שם פרק כללי בעבודה ס"ו ושם נתבאר.

— פרק ב' —
כללי העבודה

א. ענינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל בכלים דתיקון¹.

ב. העבודה צ"ל מתוך ציפי' ותשוקה חזקה לגאולה².

ג. הבאת הגאולה היא דוקא ע"י זיכוך ה"גולה", ולכן צריכה להיות בהדגשת הפעולה בעניני העולם³.

[דהיינו:

א) השתוקקות וצפי' לביאת המשיח⁷.

ב) להכיר, להרגיש שעומדים על סף ימות המשיח ממש⁸. ועד -

ג) "לחיות" בעניני משיח וגאולה, "לחיות עם הזמן" דימות המשיח⁸.

ד. בהתאם לזמן מיוחד זה, שעומדים על סף הגאולה, צריך לפעול בהרגשתו: א) השתוקקות וצפי' לביאת המשיח⁷. ב) להכיר, להרגיש שעומדים על סף ימות המשיח ממש⁸. ועד - ג) "לחיות" בעניני משיח וגאולה, "לחיות עם הזמן" דימות המשיח⁸.

ה. בעומדנו קרוב ממש להגאולה - על כל אחד להתרגל להגאולה, ולהעמיד

א. עבודה בעניני הרשות (ובכללות היא העבודה דבירור שבע מדות דנפש הבהמית, שאת עבודתו בעניני הרשות שלו הוא עושה באופן ד"כל מעשיך לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו"⁴).

ב. ועד"ז בלימוד התורה (שהרי אין להסתפק רק בגילוי האלוקות שבעניני הרשות, אלקות שבערך הבריאה, דהא בגאולה נכללים ענינים שנפלאו מעלה מעלה מערך הבריאה, אבל אעפ"כ, גם ענינים אלה צריכים להאיר בעולם) -

6 שיחת ש"פ נשא, י"ב סיון ה'תנשא" (סה"ש ע' 583) סי"ז (ע' 597), הובאה בפרק תורה ומצוות הערה 17.

וראה בפרטיות יותר שם סי"י (וראה פרק הוראות שונות ס"ז-ח). וראה גם שיחה שנסמנים בהערה 8 סי"ב (סה"ש שם ע' 694).

7 ראה הערה הבאה ושלאחרי'.

8 שיחת ש"פ בלק, י"ז (טוב) תמוז ה'תנשא" (סה"ש שם ע' 683 ואילך) ס"ט"י (ע' 691-3).

9 שיחת ש"פ תזריע ומצורע, א' אייר ה'תנשא" (סה"ש שם ע' 490 ואילך) ס"י"ג (501-2) - הובא בפ' תורה ומצוות הערה 8.

1 שיחת ואור ליום ועש"ק פ' שמיני, כ"ח ניסן ה'תנשא" - הובאה בפ' גודל החיוב הערה 1.

2 שיחת ש"פ שמיני, מבה"ח וער"ח אייר ה'תנשא" (סה"ש תנשא" ח"ב ע' 475 ואילך) ס"ט"ו (ע' 489).

3 ראה הרה הבאה ושלאחרי'.

4 שיחת ש"פ אחריקדושים, י"ג אייר ה'תנשא" (סה"ש שם ע' 504 ואילך) ס"ד (ע' 506) ואילך. (ראה פ' תורה ומצוות סע"ט וסעיפים ב' ח).

5 שיחת ש"פ אמור, כ' אייר ה'תנשא" (סה"ש שם ע' 520) ס"ג (ע' 522) ואילך. וראה גם פרק תורה ומצוות.

תשורה משמחת נישואין

התורה מצווה ליהודי שעליו לעשות תמיד את עבודתו כדבעי ובשלימות לפי מצבו בהווה, כולל - עשיית ההכנות המתאימות, והכנה רבתי, לעניני קדושה שהוא צריך לעשותם מחר ומחרתיים, ולאחר זמן.

וכאשר מקבלים החלטות שכאלה נהוג להקדים להוסיף - (לפני קבלת ההחלטות) - "באם משיח מתעכב ח"ו"¹¹.

ז. הדבר היחיד אשר מחכים לו הוא - שיהודי יצעק בבקשה ותביעה נוספת ותזכורת נוספת: "עד מתי!?!... - וע"י כן הוא פועל ביאת משיח צדקנו.

עצמו במצב ורגש של גאולה ("עשה כאן ארץ ישראל"). ובדרך לכך, עי"ז שהוא עושה את עבודתו בזמן הגלות, בכל השלימות שלו (מחשבה דיבור ומעשה), וכן במקומו בגלות ע"י שהוא משקיע עצמו לגמרי בזה, ולא באופן שיחסו אליה רק כאמצעי לתכלית נפרדת במקום וזמן אחר;

ובאופן זה הוא פועל שיומו המסויים הוא "יום גאולה (פרטית)", ומקומו המסויים הוא "ארץ ישראל", כיון שנרגש בהם שהם תכלית בעיני עצמם ע"ד מטרה ותכלית בשלימות¹⁰. וראה פרק פרסום סעיף א.

ו. יחד עם האמונה ש"הנה זה (משיח) בא" ביום זה ממש.

ערבית) ויום ב', י"א באב (לאחרי תפלת ערבית) ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 721 ואילך) ס"י (ע' 732). און דורך דער קבלה - ממש!

10) ש"פ פינחס, מבה"ח מנחם-אב, כ"ג תמוז ה'תנש"א (שם ע' 695) ס"י ע' 4-703, ס"ב (ע' 705) ואילך. וראה גם פרק גודל בחיוב כו'. כללי בעבודה ס"ו. צדקה ואהבת ישראל ס"ג, זמני שנה ס"א.

11) משיחות ש"פ דברים, שבת חזון ותשעה באב (נדחה), יום א', עשירי באב (לפני תפלת

— פרק ג' —

תורה ומצוות

א. הוספה בתורה ובמצוות, בלימוד התורה – נגלה דתורה ופנימיות התורה, ובקיום המצוות בהידור¹.
 ב. שיעסקו בהפצת התורה וביהדות, והפצת המעיינות חוצה².
 ג. להוסיף – במשך השבתות שבין פסח לעצרת, וכל שבתות הקיץ³ – באמירת⁴ (ולימוד) פרקי אבות, אחר תפילת מנחה. וכן להשפיע על אחרים בזה¹. וכדאי ונכון ביותר שכ"א יפיץ וילמד לכל הפחות, משנה אחת בעיון, הפירושים דמפרשי המשנה, כל חד לפום שיעורא דילי¹.

הנביאים^{4*}.
 (ב) ולהוסיף, שגם בפסוקים (בתושב"כ ו) בספרי הנביאים שאינם מדברים בגלוי בעניני גאולה או אפילו שתוכנם הפכי (לכאורה) מתוכן הגאולה, הרי ע"י עיון והעמקה בפירושים (במפרשים וכו') מתגלה שתכנם האמיתי הוא ענין הגאולה^{4*}.
 בתורה שבעל פה:

1. במשנה^{4**} ובגמרא, ובפרט המסכת סנהדרין ובסוף מסכת סוטה.
2. במדרשים.
3. נגלה דתורה עצמו – בפרט של הרמב"ם שכולל גם הלכות ששייכות לזמן הגאולה כמו הלכות בית הבחירה, וכן הלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח²².
- ובמיוחד – בפנימיות התורה²³ (א) החל מספר הזהר (ב) ובפרט: 1. תורת החסידות 2. בתורת רבותינו נשיאנו, ובפרט בתורתו (מאמרים ולקוטי שיחות) שלנשיא דורנו⁵. וראה גם לקמן ס"ה.

ד. 1) ה"דרך ישרה" (הקלה והמהירה ביותר מבין כל דרכי התורה) שיבור לו האדם (כללות בני"י) שגמר עניני העבודה (שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה שהיו צריכים להעשות במשך זמן הגלות) כדי לפעול התגלות וביאת המשיח – הוא לימוד התורה בעניני מלך המשיח ובעניני הגאולה שנתבארו בריבוי מקומות:

(א) בתורה שבכתב, ובפרט בדברי

(518), ושם: בעניני גאולה אין תושב"כ (וואס "כל הספרים מלאים בדבר זה" – רמב"ם הל' מלכים פי"א ה"ב), ובהערה (120) שם: "ויש לומר... בדבר זה..."

4** (הוספה בשיחה הנ"ל (שם ע' 518).

(5) שיחת ש"פ תזריע-מצורע ו' אייר ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 490 ואילך) ואילך ס"ט (ע' 8-497 ושם: רבי עליו... גלות (ס"זח).

(1) שיחת ש"פ שמיני, מבה"ח וער"ח אייר ה'תנש"א (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 475 ואילך) סט"ו (ע' 489).

(2) (בסה"ש) שם: אין נוסף... משיחא.

(3) ראה "פרק משניות" סעיף ב, וש"נ.

(4) ראה שם ס"א, וש"נ.

4* (הוספה בשיחה שבהערה 10 (סה"ש שם ע'

תשורה משמחת נישואין

- (2) על כל אחד ואחד מישראל: וצדקה וכיו"ב*⁷].
האנשים - הן יושבי אוהל, והן בעלי עסק, - וכן הנשים והטף, להוסיף בלימוד התורה (במיוחד) בעניני משיח וגאולה, כמבואר לעיל⁶.
- (3) מה טוב - שהלימוד יהי' (ברבים) בעשרה, וגם אלה הרוצים ללמוד בעיון ע"י הלימוד לעצמו או בחברותא - ישתדלו (מזמן לזמן) להשתתף גם בהלימוד בעשרה⁷.
- (4) ובודאי יעוררו ויפרסמו על המפורט לעיל בכל מקום ומקום⁶.
- ה. ההוספה בקיום התומ"צ בהידור היא במיוחד במצות הצדקה (כללות כל המצוות), ולזרז את הגאולה⁸. וההוספה לצדקה צ"ל מתוך כוונה לקרב ולזרז את הגאולה⁸.
- ו. מעין הכנה לשלימות הטהרה דהכהנים בגאולה, וי"ל גם לשלימות הטהרה הכללית לע"ל ("וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם"⁹) - הוא ע"י שהכהנים נזהרים מעניני טומאה, כולל ע"י "להזהיר גדולים על הקטנים"¹⁰ [גם אצל הזולת יהיו מזון ולבושים, באופן ד"לכבוד ולתפארת", בהתאם ל"ממלכת כהנים" ועד"ז לסייע למוסדות תורה
- ז. להשפיע על אומות העולם בנוגע לקיום שבע מצוות בני נח, והכנתם ל"והיתה לה' המלוכה"¹¹.
- ח. כל בעל עסק וכיו"ב צריך לחפש דרכי כיצד לגלות בעניני עסקיו את "כבודו" של הקב"ה, ולנצל את עסקיו, נכסיו וקשריו - להוסיף בתורה ומצוות¹¹.
- ט. בעבודה בכל מיני הרשות צריכה להיעשות באופן דכל מעשיך לשם שמים - ו"בכל דרכיך דעהו"¹².
- י"ד. צריכה להיות הוספה מיוחדת באולפנא ולימוד התורה, ובמיוחד - בפנימיות התורה כפי שנתגלתה בתורת החסידות, באופן של הבנה והשגה, בחכמה בינה ודעת¹³.
- ובפרטיות יותר:
- (1) ההוספה היא הן בנגלה דתורה והן בפנימיות התורה, כלומר: (א) לימוד עין יעקב, אגדה שבתורה ש"רוב סודות

(11) שבסי"א (סה"ש שם ע' 516) וראה גם שיחה שבהערה 13.

(12) שם (הובא לעיל פרק אופן העבודה סוף הערה 3).

(13) שיחת ש"פ אמור, כ' אייר ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 520) ס"י (ע' 533). וראה שם ס"ט (ע' 532).

(6) שם סי"ג (ע' 501-2).

(7) ושם: ומה טוב... לביאת המשיח (הערה 119).

(7*) שם סי"א (ע' 516).

(8) ושם: וכדאי ונכון.. את הגאולה.

(9) יחזקאל לו, כה.

(10) שיחת ש"פ אחריי'קדושים, י"ג אייר ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 504) ס"ח (ע' 511).

התורה גנוזין בה"14. ועוד ועיקר (ב) לימוד פנימיות התורה, ובמיוחד (ג) לאחרי שנתבארה בתורת החסידות באופן ששייך להבנה והשגה דכאו"א"15.

(א) שבלמוד הוא לא רק לתקן החסרון דחורבן ביהמ"ק (כדאיתא במדרש: לך אמור להם ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה, ובשכר קריאתה שיתעסקו לקרות בה אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקין בבנין הבית), אלא – גם לולי החורבן – מצד הכוסף וההשתוקקות למעלת ושלימות ביהמ"ק השלישי.

(ב) ועוד ועיקר – שבלמוד הוא מתקן ידיעה והכרה בוודאות גמורה שאין זה "הלכתא למשיחא", כי אם הלכה למעשה בפועל ברגע שלאח"ז"21.

יג. בכדי להגיע ולקבל המצב ד"ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציק כבתחלה"24 בימות המשיח, צ"ל מעין זה בעבודתו של יהודי עתה – שיהדות תורה ומצוותיה – יהיו אצלו בשני האופנים: בדרך, 'שופטיך' – קבלת עול בקיום הוראות התורה, ובדרך "יועציק"

(2) ההוספה צריכה להיות באופן של התחדשות מתוך חיות ותענוג, עד שמחדש חידושים בתורה (א) הן בנוגע לעצמו"16, והן (ב) בנוגע להפעולה על הזולת"16, "העמידו תלמידים הרבה" שיחדשו גם. כולל ובמיוחד (ג) התחדשות והוספה בלימוד והפצת פנימיות התורה שנתגלתה בתורת החסידות"17.

(3) ההוספה צריכה להיות באופן שלמעלה ממדידה והגבלה"15.

יא. בקביעות של צום י"ז בתמוז (וממילא) תשעה באב נדחה – יש מקום לומר"19 שצריך להתחיל לימוד עניני בית הבחירה גם בשבת י"ז בתמוז, אף שהצום נדחה; וכן בעשירי באב, שיש סברא להצריך ללמוד גם בו הלכות ביהב"ח [באופן המותר, לאחרי חצות היום או להשלים במוצאי היום"20].

יב. נוהגים בימי בין המצרים מכו"כ שנים להוסיף בלימוד התורה בעניני בית הבחירה וכיון שכבר ראו בפועל נפלאות

שם ע' 583) סי"ד (ע' 541). וראה חלק השיחה שלפנ"ז (הובא לעיל הערה 17).

19) וראה המובא בהערה 21 שצריך ללמוד גם אז – עכ"פ מצד שירו של יום.

20) שיחת ש"פ בלק, י"ז (טוב) תמוז, ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 683 ואילך) ס"ט (ע' 690 ואילך).

21) שם ס"ח"ט.

14) תניא אגה"ק סכ"ג.

15) שיחת ש"פ ואתחנן, שבת נחמו, ט"ז מנחם-אב ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 736) ס"ט (ע' 145), סי"א (ע' 147).

16) וראה פרק הוראות שונות ס"ז.

17) שיחת ש"פ נשא, י"ב סיון, ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 583) סי"ד (ע' 597).

18) שיחת ש"פ נשא, י"ב סיון ה'תנש"א (סה"ש

תשורה משמחת נישואין

- שהוראות התורה יתקבלו אצלו בפנימיות כעצה טובה.

וכ"ז נעשה על ידי:

1. "שופטים גו' תתן לך בכל שעריך"²⁵.

"שעריך" -

(א) כל ז' שערי האדם (ב' עיניים וב' אוזניים, ב' נחירי האף והפה)^{25*}, שזה כולל כל הפרטים ופרטי פרטים דחיי היהודי.

(ב) בכללות יותר - הבית ובני הבית.

(ג) ועוד - כללות העולם.

"שופטים"

(א) "שופט" ו"יועץ" הדור - נשיא דורנו. שכל ה"שערים" יונהגו כפי הוראותיו. [גם בנוגע לעולם - שע"ז חדור בהנקודה דיחידו של עולם כפי שמתגלה "בקרבנו" ע"י נשיא הדור ש"הוא הכל"²⁶, "צדיק יסוד עולם"²⁷].

(ב) חכמי הדור (בתור של חותם של ב"ד הראשונים), שה"שערים" (כולם) צ"ל כפי הוראותיהם, "תתן לך".

(ג) כל איש ואשה, ביחס לביתם ובני ביתם.

(ד) נשמתו של כל אחד, בנוגע

ל"שערי" (אבריו הגשמיים), שיונהגו ע"פ שכל ומדות, דנה"א (שהם ע"פ התורה, וכביאור הוראותי ע"י נשיא הדור). היינו שלימוד התורה שלו, שמביאו במדות הלה, שאהבה ויראה, וכו' - יהי לימוד שמביא לידי מעשה, בכל הפרטים ופרטי הפרטים של חייו.

2. "יועציק"

(א) אשר מלבד הקבלת עול מן ה"שופט", הריהו "נהנה ממנו עצה ותושי"²⁸, ע"י שה"שופט" מדבר אליו כיועץ, דחבר טוב המשוחח עמו שוה בשוה, ומייעץ לו עצה טובה האיך לנהוג, עצה שמובנת ומקובלת ("עס לייגט זיך ביי אים אפ") אצלו כדבר טוב עבורו.

(ב) או, שמלבד ה"שופט" יש לו "יועץ" (בפ"ע), - "עשה לך רב"²⁹ וכיו"ב המייעץ לו בעניני יראת שמים ועבודת ה' (באופן דשוה בשוה, כנ"ל³⁰).

22) שיחה שבהערה 15 (שם).

23) וראה המובא בהערה 16.

24) ישעיה א, כו.

25) ר"פ שופטים.

*26) ש"ק עה"ת ריש פ' שופטים. אוה"ת פ' הנ"ל ע' תתכב. ועוד.

26) פרש"י חוקת כא, כא.

27) משלי, כה.

28) אבות פ"ו מ"א.

29) שם פ"א מ"ו. שם מט"ז.

30) שיחת ש"פ שופטים, ז' אלול ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 780 ואילך) ס"ח (ע"ש 675-6) סי"ב (ע' 793-5).

— פרק ד' —

צדקה ואהבת-ישראל

לתורה" ע"ז שמגלים את נקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות, שמורגשת באחדותם של ישראל.

— בתור טעימה ועד להתחלה בהגאולה האמיתית והשלימה הקשורה עם נקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות.

[וזה קשור גם לעניינים שהזמן גרמא. כגון בעריכת סיומים בתשעת הימים⁶, שיש להשתדל במיוחד בעריכתם "ברוב עם" לאחד רבים מישראל בהשמחה לגמרה של תורה כולל גם הקטנים (בידיעות ובשנים)⁷.

ה. עריכת הסיומים בתשעת הימים כוללים גם ההוספה בצדקה — גם הסיומים שביום השבת — באופן המותר, ע"י אכילה ושת' וכיו"ב, —

ש"מקרבת⁸ את הגאולה".

ו. "מנהג ישראל" לערוך סעודת עניים בשמחת נישואין ושבעת ימי המשתה, ויש לחזק מנהג זה¹⁰.

א. להוסיף באחדות ישראל¹.

ב. ההוספה בקיום התומ"צ בהידור היא במיוחד במצות הצדקה (כללות כל המצוות), ולזרז את הגאולה⁸.

[שגם אצל הזולת יהיו מזון ולבושים, באפן ד"לכבוד ולתפארת", בהתאם ל"ממלכת כהנים" ועד"ז לסייע למוסדות תורה וצדקה וכיו"ב]. וההוספה לצדקה צ"ל מתוך כוונה לקרב ולזרז את הגאולה.

ג. גם בעל עסק יכול לקיים ציווי ההוראה — "עשה כאן ארץ ישראל", ועי"ז למהר כללות הגאולה², בכו"כ אופנים³ ומהם: ע"י השתתפות — בממונו וכיו"ב — בבנין ביהכנ"ס וביהמ"ד, שבכך יש לו שותפות בקדושת "ארץ ישראל"⁴.

ד. יש ללכת בדרכיו של אהרן — כציווי והוראת המשנה במסכת אבות⁵: "הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן

(1) ש"פ בהר בחוקותי, מבה"ח סיון ה'תנש"א (סה"ש תנש"א ע' 535) סט"ו (ע' 548) — וראה שם ס"ד (ע' 547).

(2) לעורך — אותנו (וראה גם פרק הוראות שונות ס"ה"ו).

(2) ראה פרק גימל בחו"מ ס"ד (וש"נ).

(3) ראה שם, ובפרק כללי בעבודה ס"ו. זמני השנה ס"א.

(4) שיחת ש"פ פינחס, מבה"ח מנחם-אב, כ"ד תמוז ה'תשנ"א (סה"ש שם ע' 695 ואילך ס"ג (ע' 707).

(5) פ"א מי"ב.

(6) ראה פ' רנ"ט, וש"נ.

(7) שיחת ש"פ מטות-מסעי, ב' מנחם-אב ה'תשנ"א (סה"ש שם ע' 709 ואילך ס"ג (ע' 717) סט"ו (ע' 719) וראה גם המובא בפ' זמני השנה סעיף א' (הערה 5).

(8) ב"ב יו"ד ע' א, וראה תניא פל"ז.

(9) שיחה הנ"ל (הערה 1) סט"ו. ראה במובא בס' הנ"ל.

(10) שיחת ש"פ תצא, י"א אלול ה'תשנ"א (סה"ש שם ע' 196 ואילך) סט"ו (ע' 808).

— פרק ה' —

פירסום

שומעיו שגם הם ידברו על ענין זה וכו'.
ויש להקפיד לפרסם הוראה זו ("עשה
כאן ארץ ישראל") בכל מקום שהוא,
ולהמשיך בפרסומה עד ביאת משיח
צדקנו, ולאחרי ביאתו³.

ב. להכריז ולפרסם בכל מקום -
בדברים היוצאים מן הלב - שהקב"ה
אומר (ע"י עבדיו הנביאים), לכאן"א
מישראל, "ראה אנכי נותן לפניכם היום
ברכה", ועד שהיום ממש רואים בעיני
בשר ברכת הגאולה האמיתית
והשלימה".

ג. לפרסם (לעצמו ו) לכל מי שניתן
להגיע אליו - אשר א) צ"ל קבלה ע"ע
(ביתר תוקף) של ה"שופטיך"
וה"יועצך" שבדורנו: בחי' אוריין
שבדור. ובפרט - נשיא דורנו [ע"ז]
שמפרסמים לכל אנשי הדור, אשר זכינו
שהקב"ה בחר בעל בחירה, אשר מצד
עצמו הינו נעלה באופן דאין ערוך ביחס
לכל אנשי הדור, ומינהו להורות ולייעץ
ולנבא (שופט, יועץ ונביא הדור)].

הן הוראותיו (א) לבני שבדור, והן

יש להוסיף ולהדגיש שבהכרזה
והפירסום (דכל הבא לקמן), צ"ל גם ע"י
אלה שטוענים שעדיין לא נקלט הענין
(בשלימות) בהבנה והשגה והכרה שלהם
דכיון שגם אצלם ישנו ענין האמונה
בשלימות, יכולים (ובמילא צריכים) הם
לפרסם בדברים לאחריים.

החל מבני ביתו (שבוודאי אינם
צריכים "לסבול" מזה שעדיין לא הובן
הדבר בשכלו), וכל אלה שנמצאים
בסביבתו - כל אחד ואחת מישראל.

[ובודאי שע"י ההשתדלות המתאימה
יתקבלו הדברים ויפעלו פעולתם. כולל
גם אצל המכריז והמפרסם, שיוקלט
אצלו בפנימיות וכו']¹.

א. כתוצאה מכך שהאדם חדור
בפנימיות בההוראה ובעבודה ד"עשה
כאן ארץ ישראל" (כמשנת"ל²) מתוך
חיות פנימית, הריהו מדבר בחיות על
כך, באופן דדברים היוצאים מן הלב
שנכנסים אל הלב ופועלים פעולתם,
ואעכו"כ ע"י שהוא משמש דוגמא חי'
של עבודתו בפרטות, עד שפועל על

צדקה ואהבת ישראל ס"ג [וראה גם פרק תורה
ומצוות סי"ג].

3 שיחת ש"פ פינחס מבה"ח מנחם-אב, כ"ד תמוז
ה'תנש"א (סה"ש ה'תנש"א ע' 695 ואילך סי"ד
(ע' 707-8).

4 שיחה שבהערה 1.

1 שיחת ש"פ ראה, א' דר"ח אלול ה'תנש"א (שם
ע' 767 ואילך) סי"א (ע' 778). ושם הוא בנוגע
לפרסום הבט לקמן סעיף ב.

וראה שם הערה 123 בנוגע לפרסום לכל אחד
ואחת מישראל.

2 ראה פרק גודל החוזק ס"ו. כללי העבודה ס"ו.

כ' אלול ה'תשנ"ט

- (א) החל מלימוד התורה בענייני משיח וגאולה וביהמ"ק.
ועוד ועיקר -
- (ב) מתוך מנוחה והתיישבות, שמחה וטוב לבב, מעין ודוגמא והכנה לקיום היעוד "אז (לעתיד לבוא) ימלא שחוק פיננו"⁸ כולל גם ע"י עריכת התוועדות של שמחה.
- ובמיוחד בשייכות לשמחת נישואין ושבעת ימי המשתה (כולל גם חיזוק "מנהג ישראל" לערוך סעודת עניים)⁹.
- (ב) לכל אנשי הדור; הן (ג) עניני תורה ומצוות והן (ד) בכלל חיי היום-יומיים.
- (ה) כולל ועיקר: הנבואה אשר "לאלתר לגאולה", ואשר ומיד ממש "הנה זה"⁵ (משיח) בא"⁶.
- ד. לפרסם בכל מקום ומקום:
1. שעומדים בסיוע וחותם דמעשינו ועבודתינו, ובהתחלת התקופה דתשלום השכר, "מתן שכרן של צדיקים"⁷.
 2. בהתאם לכך צריכה להיות העבודה גם בעניינים השייכים לימות המשיח.

7) אבות סוף פ"ב.

8) תהלים קכו, ב. וראה ברכות לא, א.

9) שיחת ש"פ תצא, י"ד אלול ה'תשנ"א (סה"ש שם ע' 196 ואילך) סט"ו (ע' 808).

5) שה"ש ב, ח. ובשהש"ר עה"פ.

6) שיחת ש"פ שופטים, ז' אלול ה'תשנ"א (סה"ש שם ע' 780 ואילך) סי"א (ע' 791-3). ושם: דערפון איז פארשטאנדיק - כבתחלה" בגאולה האמיתית והשלימה...

וראה שם ס"ח (ע' 780).

— פרק ו' —

זמני השנה

א. המנהג לערוך "סיומים" במסכתות הש"ס בכל יום מ"תשעת הימים" (גם אם אין אוכלים אח"כ סעודת בשר) כולל בערב תשעה באב ותשעה באב - באופן המותר ע"פ שו"ע.
 1) וכדאי לעשות סיום גם ביום שבת ד"תשעת הימים" (כיון שע"י "פקודי ה' ישרים משמחי לב"¹), יש עושין שמחה לגמרה של תורה² מגלים הטוב הפנימי בהירידה הקשורה עם ימים אלו).

ב. מחמשה עשר באב ואילך יש להוסיף לילות על הימים לעסוק בתורה (שעי"ז מוסיף חיים על חייו)⁶.
 - והיות שגם קודם חמשה עשר באב בודאי ה' לימוד התורה כדבעי, אם-כן עיקר ושלימות הענין הוספה בלימוד התורה, הוא ע"י ההוספה בלימוד התורה, באופן שלמעלה ממדידה והגבלה.

וגם אחד שהחליט (והתחיל לקיים בפועל), להוסיף בלימוד התורה, מ"מ, למחרתו צריך לבחון עוה"פ ההחלטות שלו בהם עוד יותר באופן כפול, ועד שיהיו באופן המתאים וראוי להכנה (מעין ודוגמא) להבלי גבול. ד"תורה⁷ חדשה מאתי תצא"⁸.

ג. חשבון הצדק מחודש אלול צריך להיות במיוחד בנוגע להבאת הגאולה השלימה.

[דאע"פ שתוכנו הכללי דחשבון הצדק

ובקביעות שנים בו תשעה באב נדחה לעשירי באב - לערוך סיום הן בשבת תשעה באב (נדחה), וכן בעשירי באב. וזהו מהענינים המיוחדים בהעבודה ד"עשה כאן ארץ ישראל" - להתרגל לגאולה, ולהעמיד עצמו במצב ורגש של³ גאולה⁴.

2) הסיומים צריכים לכלול גם הוספה בצדקה, ואף בהסיומים דיום השבת - באופן המותר, ע"י אכילה ושת' וכיו"ב.

3) כיון שבעומדנו על סף הגאולה צ"ל ההדגשה באחדות ישראל - לכן יש להשתדל במיוחד בזמן הזה העריכת

1) ספר המנהגים - חב"ד ע' 46. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 223 וש"נ. וראה גם ספר שיחות תשמ"ה ח"ב ע' 564. ועוד.

2) תהלים יט, ט. וראה תענית ל, סע"א, טוש"ע או"ח ר"ס תקנד.

3) תו"א יו"ד ס"ע רמו, או"ח סתקנ"א ס"א, טור ורמ"א או"ח סתרס"ט.

4) ראה פרק כללי העבודה ס"ו (וש"נ).

5) שיחת ש"פ פינחס, מבה"ח מנחם-אב, כ"ד תמוז, ה'תנש"א (סה"ש ה'תנש"א ח"ב ע' 695 ואילך) ס"ט"ו (ע' 708). וראה גם שיחה שבהערה *5.

5) ראה המובא בהערה הבאה (ושם הערה 94).

*5) שיחת ש"פ מטות מסעי, ב' מנחם-אב, ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 709 ואילך) ס"ט"ו (ע' 719).

6) תענית בסופה ובפרש"י.

7) ישעי' כא, ד. ויק"ר פי"ג, ד.

8) שיחת ש"פ ואתחנן, שבת נחמו, ט"ז מנחם אב ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 736) ס"ט, ס"ג (ע' 745; 748-9) וראה גם המובא בפרק תורה ומצוות הערה 15.

את עצמו, את אחרים, והעיקר, מעורר כביכול את הקב"ה לחשב "חשבוננו של עולם"¹², אשר לפי כל החשבונות היתה צריכה הגאולה לבוא זה מכבר¹³.

(ב) חשבון צדק והכנות מתאימות (לשנה הבאה) בנוגע להעבודה ד"ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועצך כבתחלה"¹⁴ (כמשנת"ל^{14*}).

ד. בחודש אלול יש לפרסם ולעורר בכל מקום ומקום ע"ד העבודה המיוחדת דחודש זה, אשר עבודת האדם בג' הקוין דתורה ותפלה וגמ"ח היא באופן שלמעלה ממדידה והגבלה (דהאדם ודהעולם), עי"ז שחדורה בעבודת התשובה (שענינה עולם האצילות) והגאולה (שבאין ערוך לכל סדר ההשתלשלות דד' עולמות בי"ע ועד"ז בנפש האדם -) כלומר: שעבודתו חדורה ונעשית מצד בחי' היחידה.

ובהדגשה מיוחדת בנוגע לענין הגאולה שכל עניני העבודה חדורים ברוח הגאולה ע"י שנעשים מתוך צפי' וודאות גמורה שתיכף ומיד ממש רואים בעיני בשר ש"הנה זה (המלך המשיח) בא".

(ב) כולל ובמיוחד ע"י לימוד התורה בעניני הגאולה וביהמ"ק מתוך צפי' וודאות גמורה שתיכף ומיד ממש, "הנה זה בא".

של חודש אלול הוא בנוגע לעבודת האדם במשך כל השנה, שמורכבת הן מעבודה ע"פ סדר והדרגה, מן הקל אל הכבד בירור הגוף - אני לדודי, והן עבודה שלמעלה מסדר והדרגה, שמלכתחילה פועל שלימות העבודה ועד לגדולות ונפלאות (גילוי הנשמה) - ודודי לי. מ"מ עיקר ההדגשה היא בעבודה שלפי גודי התחתונים, שע"פ סדר והדרגה. ואדרבה - גילוי העצמות של יש האמיתי הוא דוקא ביש הנברא⁹ וגודי התחתונים, ונמצא שע"ז נעשה חיבור ב' סוגי העבודות יחד שזהו עיקר הענין דדירה לו בתחתונים אני לדודי ודודי לי בתיבה אחת - אלול.

ועד"ז הוא בנוגע למסקנת חשבון הנפש באשר לגאולה האמיתית והשלימה - אשר דוקא ע"י העבודה בעקבתא דמשיחא, מלשון עקביים¹⁰, (מלמטה למעלה) בשלימות דביאת המשיח מלמעלה למטה.

ועוד: כיון ששלימות החיבור (שהוא עיקר הענין דאלול, כנ"ל) היא בגילוי עצמותו ית' בתחתונים בגאולה האמיתית והשלימה¹¹ - אם כן מובן שהחשבון צדק דחודש אלול צריך להיות במיוחד בענין זה.

והדרך לזה - א) ע"י שיהודי מעורר

ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 750 ואילך) ס"ח (9) 7580) סי"א-יב (761-3).

14) שיחת ש"פ שופטים, ז' אלול ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 780 ואילך) סי"ב (ע' 195).

*14) ראה ס' תורה ומצוות פרק פירסום ס"ג.

9) ראה ביאורי הזהר לאדמוהאמ"צ בשלח מג, ג. ובכ"מ.

10) ראה תניא פ"ב.

11) תניא פל"ז (מו, א).

12) ל' חז"ל - ב"ב עח, ב.

13) שיחת ש"פ עקב, כ"ג מנחם-אב, מבה"ח אלול,

תשורה משמחת נישואין

— פרק ז' —

שלימות הארץ

א. קיום בשורת הכניסה לארץ נעשית גם ובמיוחד עי"ז שגם ברגעי הגלות האחרונים עומדים בתוקף שלא להחזיר

(1) ש"פ שלה, מבה"ח תמוז, ה'תנש"א (סה"ש שם ע' 617 ואילך) סי"ד (ע' 634).

— הוספה —

הוראות שונות

א. יש ראשונים¹ שכתבו ללמוד פרקי אבות בשבועות שבין פסח לעצרת. אבל לשון אדה"ז² הוא כבר ראשונים³ שכתבו "לומר"⁴ [וכן רואים בפועל בהנהגת הרוב, שאמירת הפרק"א אינה בגדר לימוד כ"כ (הגם שבתושבע"פ צ"ל⁵ לימוד והבנה⁶)]. ומה טוב שילמדו משנה אחת עכ"פ או כמה משניות לעיונא בהבנה והשגה⁷. וכדאי ונכון ביותר שכאו"א יקבל על עצמו ללמוד בעיון משנה אחת (לכל הפחות) עם הפירושים דמפרשי המשנה, כל חד לפום שיעורא דיליה⁸.

ב. מנהגנו ללמוד מס' אבות כל שבתות הקיץ (גם אחר שבועות)¹⁰.
ג. יש לעורר על מנהג טוב בכמה מקומות לחזור מאמר חסידות אחר תפלת מנחת שבת¹¹ [אבל מובן שזהו בהוספה על קיום דברי אדה"ז בסידורו בנוגע לאמירת פרקי אבות בשבתות אלו¹²].

ד. לאחרי כל ענייני בירור וזיכוך כו' שעברו בני"ב במשך דורות – יכול עתה כל יהודי [ע"י כח העצמות שבגוף בני"י] להגיע (למדריגות הכי גבוהות עד)

1. ראה ספר הפרדס לרש"י (בפירוש התפילות), סידור רע"ג (בנוגע לכל שבת).

2. בסידורו במקומו.

3. עד"ז הוא באבודרהם סוף סדר ימי העומר (לקרות). וכ"ה הלשון ("לומר") בטואר"ח סרצ"ב (בנוגע לאמירת פרק"א בכל שבת).

4. ראה סה"ש תנש"א ח"ב ע' 475 שם הערות 6-7.

5. ראה הל' ת"ת לאדה"ז ספ"ב.

6. סה"ש שם ע' 664 הערה 123. וראה שם בביאור להנהגת הרוב.

7. שם ע' 560. 664.

8. שם ע' 597.

9. כמ"ש רבינו הזקן שם ש"נוהגין כך כל שבתות הקיץ. ועוד – נסמן בספר "בין פסח לשבועות" פרק ה' ספ"ח סק"א (ס"ע קנ"ח).

10. סה"ש שם ע' 475.385. הערה 8. וראה שם ע' 489 (השפעה של אחרים).

11. שם ע' 489 הערה 138. 15) שיחת ש"פ ראה א' דר"ח אלול, ה'תנש"א (שם ע' 767 ואילך) ס"ה; ס"א. (ע' 771-2; 778).

3. התחזקות והוספה בלימוד והפצת פנימיות התורה שנתגלתה "תורת החסידות" [כולל לימוד "עין יעקב", ואגדה שבתורה¹⁹].

4. גם בנוגע לעבודה עם הזולת¹⁸.

ח. כדאי²⁰ לעודד ולזרז את כל השייכים לחדש בתורה – ובתנאי שהוא כפי שנלמדת ע"פ כללי התורה, כפשוט – להשתדל (א) לכתוב את חידושיהם. (ב) וגם לפרסמם בדפוס (בקובץ מיוחד בפ"ע או בקובץ הכולל חידושי תורה גם של אחרים). ולא רק בין חבריהם ותלמידיהם, אלא ג) לפרסמם בין לומדי תורה בכלל. (ד) האמור הוא גם אם אין וודאות אם החידושים מכוונים לאמיתתה של תורה. (ה) אי פסיקת מסקנא להלכה. או שזהו: לפענ"ד, אין לסמוך על זה, וכיו"ב.

ט. מחג השבועות, ועד סיום וחזרת ימי התשלומין – שאז מתחדש כללות הענין דמ"ת כבפעם הראשונה, ובאופן של הוספה משנה לשנה – צ"ל אצל כאו"א מישראל התחדשות והוספה בכל עניני תורה ומצוות, בשלושת הקוין

ל"תהי צדיק" בגלוי, כשלימות הגילוי בגאולה¹³.

ה. להקהיל קהילות בכל שבת להכנס בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ללמוד בהם תורה ברבים¹⁴. וגם ללמד לרבים¹⁵.

ו. לעורר ולזרז בכל מקום ומקום שבקריאת עשרת הדברות ב"זמן מתן תורתנו" יהיו בבתי כנסיות כל ילדי ישראל (גם הקטנים ביותר, ועד לתינוקות שבעריסה) שהם ה"ערבים" לקבלת התורה¹⁶.

ז. על כל אחד להוסיף חידוש – בכמות ובאיכות – בלימוד התורה¹⁷:

1. הוספת חידוש בשיעורים הכלליים השוים לכל נפש. (א) לימוד בכל יום שיעורי חת"ת. (ב) רמב"ם (ג' פרקים ליום פרק א' ליום, או בספר המצוות), כל הקיץ. (ג) אמירת פרקי אבות (וטוב שילמדו משנה (או כמה) בעיון, בהבנה והשגה)¹⁷.

2. הוספת חידוש בשיעורים הפרטיים של כל אחד ואחד, כל אחד לפום שיעורא דילי¹⁸.

13. שם ע' 532 ואילך.

14. שו"ע אדה"ז או"ח סר"צ ס"ג (מיל"ש ר"פ ויקהל).

15. סה"ש שם ע' 547 (ושם הערה 128).

16. סה"ש שם.

17. שם ע' 560.

18. שם ע' 587.

19. שם ע' 747.

20. שם ס"ע 560 ואילך.

21. ע"ד המבואר בתניא אגה"ק (סי"ד) בנוגע לר"ה ש"בכל שנה ושנה יורד ומאיר... אור חדש ומחודש.. עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה", ומזה מובן גם בנוגע לזמן מ"ת (ומכ"ש וק"ו, כיון שההתחדשות בעולם נעשית ע"י ההתחדשות בתורה – ראה סה"ש שם ע' 584).

תשורה משמחת נישואין

דתורה עבודה וגמילות חסדים שעליהם העולם²² עומד²³.

ולדוגמא:

נוסף ע"ז שבעלי עסק יתאחדו עם יושבי אוהל עי"ז שגם הם קובעים עתים לתורה, צריכה להיות האחדות גם בחלוקה עצמה שביניהם – וכגון שנותן צדקה גם לזכותו של הזולת, ובכאו"א מישראל [וישנם כאלה שהקב"ה בירכם בעשירות ונותנים צדקה לזכות כל בני ובנות ישראל שבדור (פרוטה או חמש פרוטות, עבור כאו"א) והלואי שירבו כמותם].

ועד"ז ביושבי אוהל, שנוסף להאחדות עם בעלי עסק עי"ז שגם הם מקיימים מצות הצדקה – צריכה להיות האחדות גם בחלוקה עצמה, וכגון שלומד תורה גם עם הזולת, ועד "מצוות עשה.. על כל חכם וחכם (כל יחיד) ללמד את כל התלמידים"²⁹.

ב) ובמיוחד מודגשת נקודת האחדות דישראל ודתורה בלימוד הרמב"ם (כהמנהג ללמוד שיעור יומי, ג' פרקים ליום)³⁰.

ג) ועוד ועיקר – ע"י הפצת המעינות בפנימיות התורה חוצה, עד לחוצה שאין חוצה הימנו³¹.

י. כאשר קובעים בחדר הילד חומש, סידור, קופת צדקה וכיו"ב²⁴ – יש לקבוע זאת במקום הזה ובאופן כזה, שבהיכנסו לחדר, יעורר אותו החומש והסידור עצמו שיביט וילמד בו, ועד"ז מקום הקופת צדקה במקום ובאופן בולט הזה, שיעורר אותו לשלשל פרוטה לצדקה²⁵.

יא. כ' המג"א²⁶ "נוהגין להתענות עשרים בסיון בכל מדינות פולין". אך רבותינו נשיאנו לא נהגו כן, גם בזמן היות כ"ק אדמו"ר בפולין (אשר כמה נהגו אז לצום שם)²⁷.

יב. צריכה להיות הדגשה נקודת האחדות שבישראל ובתורה. ובכמה אופנים:

א) גם עבודתו הפרטית של כאו"א מישראל, צריכה להיות חדורה בנקודת האחדות שלמעלה מהתחלקות, כפי שמתבטאת (לכל לראש) באהבת ישראל ואחדות ישראל, שיתבונן בדעתו (הפרטית, ש"אין דעותיהם שוות²⁸) בצרכיו של הזולת, לעזור ולסייע לו בכל המצטרך לו הן ברוחניות

22. אבות פ"א מ"ב.

23. סה"ש שם.

24. ראה לקו"ש חכ"ו ע' 420.

25. סה"ש שם ע' 606.

26. או"ח סו"ס תק"פ.

27. סה"ש שם ע' 606.

28. ראה ברכות נ"ח ע"א, סנהדרין ל"ח ע"א ועוד.

29. רמב"ם הל' ת"ת פ"א הל' ה' ולאדמה"ז שם ה"ח.

30. כמשנ"ת בארוכה במק"א – לקו"ש חכ"ז ע' 229 ואילך. ועוד.

31. סה"ש שם ע' 633.

שבאדם עצמו, והן ב"חוצה" כפשוטה - מחוץ לד' אמות הישיבה וד' אמות דקדושה, עד ל"חוצה" שאין חוצה ממנו.

ט"ז. להוסיף בכל יום (כל חד לפום שיעורא דיליה) לימוד מיוחד - נוסף על השיעורים הקבועים שישנם לכל אחד בכל יום - של ענין בנגלה וענין בפנימיות התורה:

(א) עכ"פ ענין אחד לעיונא בכל אחד מהם (נגלה ופנימיות התורה).

(ב) ובמיוחד - ענין הכולל חיבורם יחד (פירוש הפשוט בהענין ע"פ נגלה יחד עם הביאור גם בפנימיות הענינים).

כדמצינו חיבורם במיוחד דברי תורת רבותינו נשיאנו הנדפסים בפרט לאחרונה.

יז. בקשר עם חג הגאולה י"ב - י"ג תמוז, יש לערוך את ההכנות המתאימות לסידור חג הגאולה בכל מקום ומקום: (א) ביום המתאים לפי תנאי המקום [אם ביום י"ב תמוז או י"ג תמוז, אם בשני הימים, או גם בימים שלאחרי זה. ובפרט ביום השבת]. (ב) בהתאספות כו"כ מישראל, ואיש את רעהו יעזרו בקבלת החלטות טובות (1) בהוספה בעניני יהדות, תורה ומצוות'. (2) ובפרט - הפצת התורה והיהדות, והפצת המעינות חוצה³⁶.

יג. בזמן הקיץ - כאשר ילדים הולכים למחנות קיץ, יש להשתדל:

(א) שילדים יהודים ישתתפו במחנות קיץ המיוסדים על חנוך הכשר על טהרת הקודש.

(ב) העוסקים עם הילדים במחנות צריכים לדאוג לכך שזמן הקיץ ינוצל בתכלית השלימות ובתכלית הזריזות לנצל כל רגע פנוי להוספה בעצמו והוספה בילדים בכל עניני יהדות, בחיות ובשמחה³².

יד. להוסיף התעוררות במנהג טוב (שכבר ישנו בכמה מקומות) לחזור מאמר חסידות אחר תפילת מנחה בשבת³².

ט"ו. בקשר לחנוכת הבית של ישיבת תומכי תמימים, צ"ל אצל התלמידים הוספה בכל עניני הישיבה [באופן שהמעשה בא בהמשך אחד עם המחשבה והדיבור, זריזות דקדושה - ע"י ביטול שנמשך וחודר בכל הענינים כולם, הנקודה שלמעלה ממדידה והגבלה]: (א) בלימוד התורה - הן נגלה דתורה והן פנימיות התורה. ובהקדמת (ב) עבודת התפילה. (ג) גמילות חסדים - "יפוצו³³ מעינותיך חוצה"³⁴ שבה כלולה. (ד) עבודת התשובה, ע"י שמפיץ המעינות חוצה, החל מה"חוצה"

ובז"מ): בעת שיתפרסם למוך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה.

35. סה"ש שם ע' 680.

32. שם ע' 664.

33. לשון הכתוב - משלי ט"ז, ה'.

34. ראה באגה"ק הבעש"ט (כש"ט בתחילתו

תשורה משמחת נישואין

יח. 1) להוסיף בקיום המצוות בהידור: בכל זה יותר משאר שבתות השנה, כדי לשלול קס"ד של מיעוט בזה בגלל יום התענית⁴³.

א (1) קיום המצוה לפני משורת הדין. שבקיום המצוה בפועל, תהי' בכוונת המצוה בשלימות, כל חד לפום שיעורא דילי'.
 (ב) כולל ובמיוחד במצות הצדקה. 1) בנתינת הצדקה. 2) צדקה בציבור, ע"י נתינת עצה טובה לזולת. 3) צדקה ע"י שחושב טוב אודות הזולת. [ובשלושה הפרטים הנ"ל: הוספה בכמות הנתינה בפועל, והוספה בכוונת המצוה בסבר פנים יפות³⁷].

ועד"ז בנוגע לסעודת מלוה מלכה במוצאי שבת⁴⁴, שיש להקפיד בזה גם במוצאי שבת שחל בו יום התענית, ויותר [ע"ד סעודה שלישית ומפסקת בתשעה באב שחל בשבת, ש"אוכל בשר ושותה יין... ומעלה על שולחנו אפילו כסעודת שלמה בעת מלכותו⁴⁵], מבכל מוצאי שבת (כי גם מודגש להביא לימות המשיח - "סעודתא דדוד מלכא משיחא"⁴⁶ שיבטלו הצומות ויהפכו לששון ולשמחה ולמועדים טובים)⁴⁸.

ב. צריכה להיות זהירות מיוחדת בהביאור והשקו"ט במאמר דא"ח (שאמירתה כנתינתה מסיני)⁴⁹.

כא. מנהג ישראל להביא לה"סיום" בערב פסח⁵⁰ גם בכורים הקטנים⁵¹.

כב. מנהג ישראל להרבות בשידוכין וחתונות בישראל, בימים שלאחר תשעה באב⁵².

2) להשפיע גם על אחרים שיעשו כן בכל הפרטים הנ"ל.

יט. ביום התענית שחל בשבת, ישנה מצוה, כבכל שבת, "לענגו בעונג אכילה ושתי"³⁹, "דגים גדולים.. בשר ויין"⁴⁰ "תבשיל שמן ביותר ומשקה מבושם"⁴¹ (בשר שמן ויין ישן⁴²),

ועוד זאת שבקביעות זו צריך להוסיף

36. שם ע' 681.
 37. שאז מצות הצדקה היא בשלימות יותר - ראה רמב"ם הל' מתנות עניים פ"י. טוש"ע יו"ד הל' צדקה סרמ"ט ס"ק.
 38. סה"ש שם ע' 680-1.
 39. שו"ע אדמוה"ז או"ח ר"ט רמ"ב.
 40. שם ס"ב.
 41. רמב"ם הל' שבת פ"ל ה"ז.
 42. ראה תניא פ"ז: האוכל בשרא שמינא דתורא ושותה יין מבושם... בשביל לקיים מצות עונג שבת.

43. ראה לקו"ש ח"ד ע' 1091, ועוד.

44. "ללוות את השבת דרך כבוד כמו בכניסתו" - שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס ש.

45. טוש"ע או"ח סתקנ"ב ס"י.

46. סידור האריז"ל במקומו. ועוד.

47. כפס"ד הרמב"ם הל' תעניות בסופן.

48. סה"ש שם ע' 684 ואילך.

49. שם ע' 719 (הערה 89).

50. ראה טוש"ע ואדה"ז או"ח סת"ע.

51. סה"ש שם ע' 719.

52. שם ע' 134.

כ' אלול ה'תשנ"ט

ויתרה מזו שדווקא ע"י זו נתווסף בסוג העבודה דתכלית השלימות, כיון שדווקא ע"י העבודה בגדרי התחתון והמטה יותר נעשית שלימות העלי' גם בהעליון ביותר⁵⁵. (הנשמה)⁵⁶.

כה. חשבון הנפש דחודש אלול מהעבודה במשך כל ימי השנה, צ"ל לגבי שלושת עיניים הנ"ל (סכ"ד), הן בנוגע לעצמו והן בנוגע לחלקו בעולם: [ויש בכחו לעשות גם את חשבון כל העולם, כפס"ד הרמב"ם⁵⁷ שע"י מצוה אחת יכול להכריע "את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגורם לו ולהם תשועה והצלה"].

א) כיצד עשה יהודי (עבודתו), וכמה כוחות ויגיעה השקיע בעבודה בדרך מלמטה למעלה [ובכללות - חשבון בנוגע לתוצאות מה זה כל סדר "העבודות" בבירור הגוף וחלקו בעולם].

ב) כיצד עשה את העבודה שמצד נשמתו, עבודה בתכלית השלימות.

ג) חיבור שתי העבודות: כי גם כשאוחז בשלימות העבודה ה"ז צ"ל קשור עם הנשמה כפי שהיא בגוף למטה⁵⁸.

כו. בכל בית צ"ל לימוד החסידות

כג. בקשר עם חמשה עשר באב, כדאי הדבר שיערכו בכל מקום ומקום התוועדות גדולה בשמחה גדולה:

א) לאסוף יהודים, אנשים נשים וטף.

ב) לדבר דברי תורה בהתוועדות, ומה טוב - "סיום" מסכת.

ג) לבצע נתינת צדקה בהתוועדות.

ד) לקבל החלטות טובות, להוסיף בכל עיני תורה ומצוות ובכל עיניים טובים.

ה) ובהדגשה - התוועדות מתוך שמחה וטוב לבב, עד שמחה הכי גדולה בדוגמת שמחת נישואין⁵³.

כד. עבודתו של יהודי, בכל יום צ"ל שני סדרים:

א) מצד גופו - עבודה בסדר והדרגה מלמטה למעלה, מן הקל אל הכבד (לעלות מ"עפר אתה"⁵⁴ דרגא אחר דרגא למעלה).

ב) מצד נשמתו - להתחיל בעבודה מתכלית השלימות, עד לגדולות ונפלאות, ועד השלימות דהגאולה.

אמנם בסדר הרגיל וקבוע בעבודת האדם הוא - העבודה בסדר והדרגה.

אבל ראה סה"ש ע' 758 הערה 83. וש"נ.

56. שם ע' 154-8.

57. הל' תשובה פ"ג ה"ד.

58. סה"ש שם ע' 759. וראה גם פרק זמני השנה

ס"ג.

53. שם ע' 133-4.

54. בראשית ג, יט.

55. ראה לקו"ת נצבים מ"ה, א. (ועד"ז הוא גם

בנוגע בראשית ל ד, א, אבל ראה סה"ש ע' 758

הערה 83, וש"נ).

תשורה משמחת נישואין

(נוסף על לימוד התורה בכלל), [שעי"ז נעשה הבית מעין ודוגמת ישיבת תומכי תמימים (נוסף לכך שכל בית יהודי צ"ל בית תורה תפלה וגמ"ח⁵⁹)]. ויש לפרסם הוראה זו בכל מקום ומקום⁶⁰.

כז. לפרסם בכל מקום ומקום:
יש להשתדל בנתינת צרכי ראש השנה לכל הזקוקים לכך⁶¹.

ועד"ז שלושים יום לפני חג הסוכות (כדי שיוכלו הזקוקים לכך להתכונן ל???) מתוך מנוחה ושמחה וטוב לבב⁶⁰.

כח. מנהג ישראל⁶² שמחמשה עשר באב⁶³ ואילך מברכים איש את רעהו בברכת כתיבה וחתימה (וגמר חתימה⁶⁴) טובה⁶⁵ לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות וברוחניות ובגשמיות גם יחד⁶⁶.

59. כמדובר כמ"פ - ראה לקו"ש חכ"ו ע' 412 שהרי בחודש מנחם-אב נרמז גמר ושלימות דחתימה טובה בה"פתקא טבא" דהוש"ד - דמזל מנחם אב הוא אריה, ר"ת אלול, ר"ה, יוה"כ, הוש"ד (של"ה מס' ר"ה שלו) (רי"ג, א). שם חלק תושב"כ פ' שופטים (שע"ו, ב). סידור של"ה במקומו, וראה בהנסמן בסה"ש שם ע' 770 הערה 38.
60. סה"ש שם ע' 808.
61. ראה לקו"ש חי"ד ע' 369 ואילך, וש"נ.
62. ראה דרכי חיים ושלוש סתרפ"ד.
63. ולהעיר ש"חמשה עשר באב" עולה מכוון, כמנין "כתיבה וחתימה טובה" (דרכי חיים ושלוש שם).
64. שהרי בחודש מנחם-אב נרמז גמר ושלימות דחתימה טובה בה"פתקא טבא" דהוש"ד - דמזל מנחם אב הוא אריה, ר"ת אלול, ר"ה, יוה"כ, הוש"ד (של"ה מס' ר"ה שלו) (רי"ג, א). שם חלק תושב"כ פ' שופטים (שע"ו, ב). סידור של"ה במקומו, וראה בהנסמן בסה"ש שם ע' 770 הערה 38.
65. (56) סה"ש שם.
66. (66) שם ע' 795.

רשימות וסיפורים
מיומנו של סב הכלה
הרה"ח ר' יצחק זצ"ל
הבר

רשימות וסיפורים
מיומנו של סב הכלה
הרה"ח ר' אברהם
הבר

הדפסת התניא בבוקרעשט

בני ר' אברהם אלטער שיכנסו משלחת לרב רוזן לביתו בת"א ונכנסו הרב חנזין והרב ירוסלבסקי ובני ר' אברהם אלטער ודברו אתו, אח"כ גם אנחנו - ז"א אני ורעיתי היינו בת"א ונכנסו גם לרב רוזן ודברנו אתו גם בנוגע להדפסת התניא ברומניא, אמרתי לו כי באם הרבי רוצה בטח יש אפשרות, ובכן ענה לי שאין לו שם נימוק אחר לבקש להדפיס התניא רק כי הרבי מליובאוויטש שהוא מוכר בממשלת רומניא ג"כ, רוצה להדפיס הספר של סבו בכל העולם, אולי יסכימו בזכות הרבי, במשך הזמן הדפיסו בעתון שלהם דברים נגד הרב רוזן ופמלייתו, ורוזן ה' אז חוץ למדינה, הוא ארגן מחאות מכל העולם, גם ברומניא עצמה בבוקרשט בקורל הוא ארגן מחאה גדולה אף שאמרו לו לא לעשות, הוא הסכים רק לא לצאת לרחוב

בנוגע לתניא שנדפס ברומני' - בהתחלת שנת תשד"מ הגיע לי ידיעה מבני ר' שמואל נ"י כי הרבי רוצה שידפיסו התניא ברומניא ושיהי' ע"י הרב רוזן [=שימש כרבה הראשי של רומניא במשך 25 שנים] - אף שלפני זה הנה השוחט שמואל גלויברמן בקש מהרב רוזן להדפיס את התניא והוא ענה לו שלא שייך והוא שמואל שלח אתו מכתב לרבי, כנראה כתב כל הספור, והרבי ענה שבזמן האחרון יש קשר טוב עם רוזן, ולא כדאי לקלקל היחסים -

אחרי ששמעתי שהרבי רוצה שידפיסו ברומניא דברתי עם הרב רוזן והוא גם לי אמר שזה דבר בלתי אפשרי כי לא הדפיסו שום ספר קדוש מזמן הממשל הזה.

כשהרב רוזן נסע לתל-אביב סדרתי ע"י

תשורה משמחת נישואין

המדינות כי אני מסרתי התניא שלי שנדפס בת"א בתש"א וזה הי' מספר הדפסו קמ"ב וכעת כבר אוחזים אחרי אלף כו' התניא של בוקרשט זה אלף ואחד, וב"ה בסוף שנת תשד"ם נגמר הדפוס היפה של בוקרשט בקשתי להדפיס 400 עותקים ולפני ערב ר"ה תשמ"ה הי' אחד מהקהילה אמור לנסוע לארה"ב והחלטנו לשלוח אתו תניא אחד להרבי. נתנו לכרוך במיוחד 4 תניא, והביאו מהכריכי' וזה הי' הפוך כי הם חשבו שנפתח מצד שמאל וגם האותיות הפוכות החזרנו זה לכריכי' ותקנו ורוזן כתב הקדשה על התניא של הרבי, והוסף מכתב ויאמר לו שאני יכול לקרוא, והי' כתוב שם כי כמו שהתניא נדפס ברומניא כעת, דבר שזה רק בגלל שצדיק גזר והקב"ה קיים, כמו כן שהרבי יגזור שתבוא הגאולה והקב"ה יקיים. בני ר' שמואל יצא לשדה התעופה ולפי הסימנים שמסרתי לו הוא נגש להאישי - שבאמת שכח - ולקח ממנו התניא והמכתב ומסרו לרבי עוד בערב ר"ה והרבי הוציא 20 דולר השתתפות. אני נסעתי לסוכות והבאתי אתי עוד 150 תניא שקניתי אצלם והרבי קבל אותם - קניתי אצלם עוד 100 תניא ושלחתי לארץ ולארה"ב - בהושע"ר בחלוקת לעקח מסר לי הרבי בשביל הרב רוזן ואמר יישר כח ואמר כי התניא כבר נדפס פעם ביאס...

אך בקורל הי' מלא ודברו הרבה נאומים נגד הממשל, זה הי' העזה ממנו, פעם הוא בקש ממני להזכירו לפני הרבי כי פשוט הוא פחד ואני כמובן צלצלתי מיד להרב גרונו והזכרתיו וכעבור שבוע הגיע מענה כי הרבי אמר שזכות ההשתדלות בהדפסת התניא יעמוד לו, רוזן לא הי' אז במדינה בקשתי בקשה שיודיעו לו שיש תשובה וכשהוא בא למדינה אני ראיתי, וספרתי לו מה היתה התשובה, בהתחלה אמר שהוא ארגן מחאות מהרבה מדינות אולי שהרבי גם ישלח מברק, אח"כ אמר שלא צריך, הרבי שישלח מברק למקום אחר גבוה - להקב"ה.

ויתכן שסו"ס הענין הזה הי' סיבה להסכמתם להבקשה להדפיס התניא, ובדרשה של שבת הגדול בביכנ"ס מלבי"ם - ששם הוא דרש באידיש - אמר כי בי"א ניסן קיבל אישור מהממשל להדפיס התניא, סו"ס אחרי שעברו עוד מניעות ועיכובים כי היו צריכים חתימות משרים וכדו' ובסוף שנת תשד"מ התחילו להדפיס בדפוס ממשלתי. לא ניתן לנו ליכנס לשם רק הסכימו להוציא המטריצון לבדיקה ואני ורעייתי עבדנו הרבה שעות לסדר הכל על מכונו.

בני ר' שמואל נ"י מארה"ב בא במיוחד והביא מטריצון של השלמת הדפוסים של כל

הרבי מחזיר תניא

שונות נשארנו עד אחרי ח"י אלול שהי' יום שני ואז נדפס ב"ה 770 בח"י אלול תניא האלפיים התכנית שלנו היתה לנסוע ביום ה' ערב ולהגיע לבוקרשט ביום ששי צהרים והיו צריכים לחכות לנו שם מהקהילה מר דיאמנט לסדר שאוכל לצאת מיד ולנסוע מיד להבית שגרנו בבוקרשט אנחנו הכנו הכל אפילו לשבת והודעתי לרבי את התכנית

זה הי' בשנת תשמ"ו הייתי אז ברומניא בהצעת הרבי - אגב גם הדפסנו שם התניא בשנת תשמ"ד וזה פרשה לחוד אולי בהזדמנות אחרת - נסעתי משם עם רעייתי לברוקלין לבר מצוה של נכדנו מנחם מנדל נ"י הבר' אלול מ"ו הי' לנו כרטיסים מחברת טרום הלוך וחזור כי הייתי מוכרח לחזור לשבוע לפני ר"ה בכדי לשחוט לקהלות

כ' אלול ה'תשנ"ט

לנסוע לפני שבת כדי שאוכל לשחוט ברומני לר"ה בכמה קהילות. דברתי עם רב גרונר כי בבקר יום ה' כשהרבי נכנס לחדר אחרי התפלה שאנחנו נעמוד ע"י הדלת של ג"ע התחתון שהרבי יברך אותנו וכך הי' אך מענין שהרבי לא אמר נסיעה צלחה אלא שנה טובה ומתוקה אח"ז הלכנו לקניות נכנסו לחנות אחרת והנה יצא אחד שעובד אצל המכולת וחפש אותנו ומצא ויאמר כי כלתינו רחל הבר

מ ח פ ש ת
אותנו נגשנו
לטלפון והנה
כן היא
או מ ר ת
ש ג ר ו נ ר
מחפש אותנו
כבר פעמיים
ושגשג אליו.
נגשנו מיד
והנה גרונר
אומר כי הרבי
רוצה אותנו
לכמה דקות
ו ש נ ה י'
במזכירות
בשעה 12:00
וכשהרבי
י ח ז ו ר
מהמקוה הוא

בשבילי. ופונה לרעייתי ואומר אתם גם לומדים חסידות ואח"כ ממשיך ואומר לנו - ובאם תהיו כאן בשבת תכנס למזכירות ותקבל מכורכים - אני תפסתי מיד ורעייתי לא תפסה מיד ואמרה הלא אנחנו נוסעים היום אך הרבי לא ענה ופנה לחדרו. כמובן התחיל השאלה מה לעשות הכרטיסים שלנו בחברת טרום זה רק ביום שני וחמישי שאלתי את המזכיר מר גרונר ואומר הוא גם שמע

כשהרב בן ציון רסקין נסע לחתונה של בנו ר' שלמה רסקין - חותנו של ר' משה וישצקי - הם עברו את ליובאוויטש ור' בן ציון רצה שהרבי הרש"ב נ"ע יברך את החתן ולא הי' זמן של יחידות. הרבי נ"ע יצא מחדרו לקבל פניהם, הרבי החזיק יד ימינו בכיס המכנס והמעיל הי' פרום ור' בן ציון רסקין אמר להרבי שמבקשים שהרבי יברך את החתן לפני החתונה ואז הרבי הוציא יד ימינו מהכיס והתחיל לכפתר את בגד העליון ור' בן ציון סיפר כי החתן כ"כ התרגש מהכיפתור של הרבי אשר באם לא היו מחזיקים בו הי' נופל.

אח"כ הרבי הרש"ב שאל את החתן אם הוא יודע מה שחתן צריך לחשוב בשעת החתונה (החופה), והרבי אמר כי בשעת החופה זה עת רצון וצריך לחשוב להמשיך על עצמו קבלת עול מלכות שמים עליו ועל זוגתו, וזה עוזר לחמישים שנה.

(שמעתי מר' לוי פרעסמן ששמע מר' משה וישצקי ז"ל).

שהרבי אמר
כי אם נשאר
לשבת! אבל
לא שאנחנו
צ ר י כ י ם
ל ה ש א ר .
הודעתי לבני
ש מ ו א ל
בינתיים נודע
לבנו משה
ש ה י'
בשליחות בניו
ג'רסי, וצלצל
לשמואל כי
אין ספק
שהרבי הזמין
אותנו שנהי'
בשבת כאן
ואיך אפשר
אחרת, אני גם

חשבתי לעצמי כי אם אנו ניסע היום יתכן שיהי' איזה קלקול באוירון ונהי' מוכרחים לחזור ולמה בגללי יסבלו כל הנוסעים דברתי עם הרב חדקוב ואמר שכדאי להתקשר עם הרב רוזן ויתכן אפשרות שאשאר לשבת. בינתיים הכין ר' אשר ששונקין מסיבת פרידה עבורי כי כל יום השתתפתי בשיעורים של תפארת זקנים ע"י 770, וכשבאתי

יקרא אותנו וכך הי' היינו מוכנים בזמן והרב גרונר קרא לנו ליכנס לג"ע התחתון והדלת של חדר הרבי הי' פתוח ורעייתי ראתה שהרבי קושר עם גומיות תניא והנה יצא מחדרו עם שלשה תניות לא מכורכים קשורים עם גומיות ונותן לי אחד ואומר זה בשביל הרב רוזן ועוד אחד בשביל הרב מרילוס - שהי' רב של בוקרשט - ועוד אחד

תשורה משמחת נישואין

להשאר לשבת, אני פרשתי את המענה שהרבי משבח את ההחלטה שלא היינו טפשים. בשבת בהתוועדות ישבתי בשולחן מול הרבי, ואף שתמיד אני הייתי יושב בספסל מאחורי הרבי, משום מה השבת התיישבתי בשלחן, כנראה בגלל שהרבי רצה כך. אני ישבתי בשולחן בערך החמישי מהשלחן של הרבי והרבי אמר לראשון להגיד לחיים עד שהגיע אלי ואמר שאגיד לחיים, לקחתי כוסית למזוג הרבי הראה לי שיהי' כוס גדולה, לקחתי כוס אך לא מצאתי ברגע זה כוס ריק רק מה שאמרו כבר לחיים, הוספתי למלא הכוס ואמרתי לחיים והרבי ענה. מענין שאחרי לא המשך הרבי שיגידו לחיים, אני חושב שהרבי רצה לברך אותי בעיקר כי כתבתי משהו על השחיטה – ואולי בגלל זה הזמין אותנו שנשאר לשבת עכ"פ טוב שקבלתי לחיים ולברכה, ואני מצטער שלא תפסתי כוס ריק ולמלאות מחדש כוס מלא.

וספרתי להם אמרת הרבי אמרו לי בטח אתה נשאר לשבת, בינתיים בררתי ע"י שמואל אם אפשר להשיג כרטיס למוצאי שבת בחברה אחרת וצלצלתי לרב רוזן וספרתי לו כל השיחה ואמר שיהיה לא כרוכים אך אני מוכרח לבא. אמרתי לו הרבי לא אומר סתם עכ"פ רציתי לדבר עם שכטר שהוא מסר השחיטה ולא מצאתיו, צלצלתי שידבר עם שכטר בינתיים בררנו שאפשר לנסוע במוצאי שבת קבלתי טלפון משכטר ואומר לי לפחות שאסע במוצ"ש"ק ואגיע לבוקורשט לפני יום שני וכך הי' ורעייתי נסע ביום שני עם הכרטיס שהי' לה ואני שלמתי 700 דולר בעד כרטיס ביום ששי הכנסתי לרבי פתק כי החלטנו להשאר לשבת סליחות אך במוצ"ש"ק אני מוכרח לנסוע עוד לפני הסליחות ודברתי עם רומני' והסכימו בדיעבד, ואני מקבל טלפון מקליין שיש מענה, נגשתי למזכירות והנה הרבי משבח את ההחלטה והרבי כתב: "ת"ח (תשואות חן) בעד הבשו"ט" ואז אמרתי לר' לייבל גרונר כי הלא נראה שהי' במכוון הזמנה

היחידות הראשונה

ובנוגע ששאלתי האם לנסוע לחו"ל לשחוט בכדי לשלם חובות ענה הרבי שכדאי וששאל רב בנוגע היציאה לחו"ל הגם שאלה ששולחים הם רבנים אך הם לא חושבים עלי פרטי ואני צריך באופן פרטי היתר מרב לנסיעה מארץ ישראל. והוסיף שבטח מתי ששאל הרב אני אדע כבר לאן שאני נוסע ואולי אפשר לעשות שם לחיזוק הדת וזה יכול להיות סיוע להיתר.

וכך הי', כשהגעתי לארץ למדתי שחיטת גסות כנ"ל ואח"כ הגיע לי הצעה לנסוע לרומני' אצל הרב רוזן, וכשבאתי לרב יודסון לשאול היתר לצאת מא"י חשב הרבה ואח"כ

ביחידות הראשונה (תשכ"ו) שנכנסתי אז להרבי וכנ"ל שהיו לו פתק בשבילי, וזה הי' מכוון לרוחניות כתבתי שם כי אם הרבי מקרב אותי זה יהי' טובת רבים כי הרבה יודעים שאני נסעתי לרבי, הרבה מהשכונה בת"א ועוד ועל זה הרבי הגיב בקפידה – מה שאתם אומרים שזה יהי' טובת רבים, מספיק לי טובתכם אתם – ואח"כ הרבי דיבר אתי בנוח אמר זה לא ידעתי שאתם למדתם בתו"ת בלאדז ואולי הכרתם את ר' זלמן שניאורסן ואולי למדתם אצלו אני עניתי כי הכרתי אותו אך הראש הישיבה ר' מנדיל רוזנומטר (כי עלה במחשבתי להזכיר אותו).

אשר הוא גם עמד לנסוע, כי אני לא בטוח שאני נוסע, כך עבר הפסח ולא הגיע ברכה גם וויזה עוד לא הי' לי אחרי פסח. אור ליום ו' כ"ה ניסן מ"ג הגיע טלפון מגרונר (1) בנוגע פולין הי' המענה "לא כדאי", עם קו מתחת ה"לא" (2) בנוגע להתאריך הי' המענה "להסכים". (3) בנוגע ביאתי ל"כ' מנ"א הי' המענה "הסכה על זה, באם לא יפריע לענייני ברומניא, אזכיר עה"צ".

הרב רוזן לא הי' אז ברומניא והיו לי בעי' איך להגיד עכשיו שאני לא נוסע, אמרתי זה לר' גרונר אז הוא שאל אותי איפוא אני נוסע ולכמה זמן ומה אעשה שם והסברתי לו שאנו נוסעים לשבוע לשחוט בוורשא ורוצים להכשיר שם מטבח. והי' נראה כי הרבי אמר לו שיברר הענין הוא אמר שיטלפן עוד בינתיים קמתי בבקר ולא הי' טלפון הלכתי להתפלל וחשבתי אחרי התפלה לעלות למשרד ולהגיד שאני לא נוסע. רק התפלאתי שהרבי לא אמר זה לפני שבוע, לפני שהשתדלו בנוגע ויזה ועוד, לפני שעליתי צלצלתי הבית והנה מספרים שהגיע טלפון מרב גרונר שהרבי אמר "אם כן יעשה כל זה אבל לא ישתתף בהפגנות וכיוצא בזה". מובן שעליתי למשרד וחשבתי לא לספר שום דבר רק לקחת הדרכון והויזה כשנכנסתי אמר לי דיאמענט שהויזה התעכבה עד כעת והוא לא הבין סיבת התעכבות הלא הממשל הפולני בקשו את זה ולפני כמה דקות חשב לצלצל לורשא לראש הקהל שם שיברר למה לא הגיע אישור הויזה בינתיים קבל טלפון מהקונסול הפולני שמאשרים הויזה לנו ואז הבנתי שכל זמן שהרבי לא הסכים לנסיעה לא הסכימו הם לויזה וספרתי כל הסיפור למר דיאמענט ואמר כי אף שהוא לא מתנהג כמו שצריך לפי התורה אבל כאן הוא חושב שנכון זו היתה הסיבה.

שאל אותי למי אני אמור לשחוט וכשאמרתי לו ליהודי רומני' שאל אולי תוכל לעשות שם בנוגע לחיזוק הדת וכשאמרתי לו שאני חושב שכאן אמר, זה יכול להיות סיוע להיתר, וכשאמרתי לו אח"כ לשון הרבי התפעל מאוד.

* * *

בזמן היותי ברומניא באדר תשמ"ג הציע לי הרב רוזן ז"ל לנסוע לפולין לשבועיים לשחוט שם שחיטה כשרה עבור קהל שצריכים להגיע מכל העולם לזכר ארבעים שנה למרד גטו וורשא, התייעצתי עם אשתי והיא הסכימה במאוד כי רצתה לראות מקום לידתה אוטואצק, חשבתי בדעתי אם צריכים לשאול את הרבי ע"ז ובאתי למסקנה שלא צריך היות ואני נוסע בכל רומניא לפי הצעת רב רוזן וגם פולין בכלל זה כי זה לא רחוק מרומניא, בכ"ז חשבתי כדאי לקבל ברכה צלצלתי לרב גרונר והודעתי לו שרב רוזן מציע לנסוע לשבועיים לפולין אני ואשתי ועוד משגיח ואשתו כי הממשלה הפולנית רוצה שנכשיר איזה מסעדה גדולה עבור המאורע של 40 שנה וגם לחנך ביכנ"ס אחד בוורשא שנשאר מלפני השואה ומבקשים הכשר של רב רוזן ואף שבא לפולין שוחט פעם בשבועיים מאונגרי' אבל הוא ע"י הנאלאגים ורב רוזן לא רוצה לסמוך עליהם. (2) גם אמרתי לגרונר כי הרב רוזן רוצה שאאריך את החוזה האם להסכים לכך. (3) גם שאני רוצה במשך הקיץ לבא לשבוע לרבי אבקש רשות אולי ל"כ' מנ"א: בינתיים נתתי הסכמתי לרב רוזן והנסיעה היתה אמורה להיות אחרי פסח כשבועיים, בינתיים גם מסרתי הדרכון שלי למר דיאמנט שהוא סידר כל ענייני הקהילה בנוגע ענייני חוץ, בינתיים חיכיתי לברכה ולא הגיע חשבתי כבר שאולי הרבי לא מסכים אמרתי כבר לראש קהילה -

תשורה משמחת נישואין

ובכן קבלנו הויזה ונסענו בזמן המיועד לוורשא כשבאנו לשם ספרתי לרב רוזן כל הסיפור ומה שהרבי ענה.

אני שחטתי בבית המטבחים והקפדתי על חלק עם מספרים כמו שצריך גם הרב פרנקל שהי' רבה של ת"א גם בא בין האורחים וכשאני ספרתי לו איך שהכשרנו את המטבח שמח שמחה גדולה גם לו ספרתי מה שהרבי ענה, בינתיים עשו לנו סיור בביכנ"ס המחודש וקבעו ליום שני לעשות חנוכת הבית בהשתתפות הטלויז' אני אמרתי לרב רוזן שאני לא יכול להשתתף בגלל שהרבי כתב "וכיו"ב". הרב רוזן בקש שאני אשאל את הרבי כי זה לא הפגנה. אני אמרתי לו שהוא ישאל ובקש ממני לפחות ללמד את המנגנים איזה ניגון שמח והוחלט שאני אבוא ביום ראשון בבוקר ללמד את ראש המנגנים וזה הי' אחד מתיאטרון האידיש והוא תפס מהר וכתב את זה בתוים וניגן בפסנתר שתי ניגונים - וקרב פזורינו, ועוד ניגון - אח"כ הלכנו לנסוע ללודז' לראות איפוא שגרנו וגם הישיבה תו"ת שלמדתי פעם שם לפני עליתי לרכבת כשרעייתי היתה כבר בפנים סבבוני הרבה גנבים ודחקו אותי ולא יכולתי לעלות הבנתי שהם רוצים לכייס אותי ודוקא הי' לי כסף החזקתי חזק בכיסים ולא יכלו להוציא עד שאשתי הבחינה שזה מדי זמן ויצאה החוצה וראתה ואז עזבו אותי והרכבת התחילה לנסוע ישבנו בפחד כי ראינו כמה מהגנבים נסעו גם בכוונה תחנה ושתיים אמרתי לאשתי כי זה בגלל שלמדתי אותם ניגונים ועברתי על דברי הרבי.

באנו ללודז' זכרתי עוד הדרך איך ללכת לרחוב שגרנו שם פוללנוצנו 29 בקרנו את הבית אח"כ הלכנו לקילנסקן ששם גרנו לפני נסיעה לא"י גם ראיתי הבית שהי'

ברחוב סולנו 11 חדר מרוזיקר הדת שבו למדתי בחדר אח"כ הלכנו לרחוב פאמארסקי 41 ששם הי' ישיבת תומכי תמימים שם למדתי בערך שנה ראינו החצר והבית החלונות היו סתומים אולי סתמו בכוונה למדנו שם פרק תניא בחצר ומהרנו לחזור לוורשא שנגיע בעוד יום אחרי שחזרנו, ספרתי לרב רוזן הסיפור מהגנבים וגם לרב פרנקל וכבר לא רצו שאשתתף ולא לשאול על זה.

מענין, דבר, שאני לא ידעתי פולנית רק קצת מאד מה שבחדר מחזיקי הדת למדו קצת ולפלא שכאן אחרי הסכמת הרב, הבנתי כל מה שדברו בפולנית והייתי אפילו מתורגמן לרוזן וכדומה - זה רק ע"י הסכמת הרבי -.

אגב, מענין כשהייתי ברומניא הייתי צריך לקרוא כל שבת ויו"ט בתורה והי' לי קצת קשה מאחרי שכתבתי לרבי הי' לי קל לחזור את הטעמים וקראתי יפה. -

ועוד מעניין שכל זמן היותי ברומניא לא הי' לי בעיות עם גנבים אף שהיו שם הרבה וזה גם אני תולה בזכות השליחות של הרבי.

לזכות

כ"ק אדמו"ר מה"מ

מהרה יגלה אכ"י"ר

*

לזכות

החתן הרב אורי שיחי

והכלה המהוללה מרת חנה-לאה תחי

למברג

*

ולזכות הוריהם

הרה"ח ר' מרדכי ורחל למברג

הרה"ח ר' דב וברכה מברדוביץ